

ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

วชิระ พิณฑา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THE EFFECT OF CO – CURRICULAR ACTIVITIES ON BASIC ACCOUNTING SKILLS
IN THE DIGITAL ERA THROUGH COLLABORATIVE LEARNING MANAGEMENT
USING THE STAD TECHNIQUE TO ENHANCE LEARNING ACHIEVEMENT
FOR THIRD-YEAR VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

วชิระ พินทา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

THE EFFECT OF CO – CURRICULAR ACTIVITIES ON BASIC ACCOUNTING SKILLS
IN THE DIGITAL ERA THROUGH COLLABORATIVE LEARNING MANAGEMENT
USING THE STAD TECHNIQUE TO ENHANCE LEARNING ACHIEVEMENT
FOR THIRD-YEAR VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ชื่อการค้นคว้าอิสระ ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
THE EFFECT OF CO – CURRICULAR ACTIVITIES ON BASIC ACCOUNTING SKILLS IN THE DIGITAL ERA THROUGH COLLABORATIVE LEARNING MANAGEMENT USING THE STAD TECHNIQUE TO ENHANCE LEARNING ACHIEVEMENT FOR THIRD-YEAR VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS.

ผู้วิจัย นายวชิระ พินทา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาเห็นชอบโดย

.....อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดา เบ็ญการ)

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุไรศิริ ชูรักษา)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพเก้า ณ พัทลุง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองการค้นคว้าอิสระแล้ว

.....รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระชัย แสงฉาย) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3	
ผู้วิจัย	นายวชิระ พินทา	ปีการศึกษา 2567
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดา เบ็ญคาร	

บทคัดย่อ

วิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี การวิจัยนี้ใช้การวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนวิทยาลัยการอาชีพละงู ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 20 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิจัย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล หลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: เทคนิค เอส ที เอ ดี, ทักษะพื้นฐานทางบัญชี, กิจกรรมเสริมหลักสูตร, ความพึงพอใจ

Independent Study Title The Effect of Co – Curricular Activities on Basic Accounting Skills in the Digital Era through Collaborative Learning Management Using the STAD Technique to Enhance Learning Achievement for Third-Year Vocational Certificate Students

Researcher Mr. Wachira Pinta **Academic year:** 2024

Degree Master of Education Program in Curriculum and Instruction

Advisors Assistant Professor Dr. Preeda Benkarn

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare students learning achievement in basic accounting skills in the digital era before and after participating in STAD-based co-curricular activities; 2) to compare the learning achievement of students in basic accounting skills in the digital era after participating in the STAD-based co-curricular activities with the criterion of 70%; and 3) to study students' satisfaction with the STAD-based co-curricular activities on basic accounting skills in the digital era. A quasi-experimental design was employed, involving 20 third-year vocational certificate students majoring in accounting at La-ngu Industrial and Community Education College, selected through cluster sampling. Research instruments included a manual for co-curricular activities, an academic achievement test, and a satisfaction questionnaire regarding the co-curricular activities. The statistics used in the research included mean, percentage, standard deviation, and t-test statistics.

The research findings showed that 1) The learning achievement in basic accounting skills in the digital era after participating in the co-curricular activities using the STAD cooperative learning technique was significantly higher than before the activities, at the .05 level of significance; 2) The learning achievement in basic accounting skills in the digital era through the STAD cooperative learning technique of students after participating in the co-curricular activities was significantly higher than the set criterion of 70%, at the .05 level of significance; and 3) Students' satisfaction with the co-curricular activities on basic accounting skills in the digital era through the STAD cooperative learning technique was at the highest level.

Keywords: STAD technique, Basic accounting skills, Co-curricular, Satisfaction

กิตติกรรมประกาศ

คันท้าว่าอิสระเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยความมานะพยายามที่ผู้วิจัยใช้กระบวนการศึกษา คันท้าว่าจนประสบความสำเร็จ โดยผู้ที่มีส่วนสำคัญในความสำเร็จครั้งนี้คือ ครูผู้ประสิทธิ์ประสาท ความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางของกระบวนการวิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษา ประธานคณะกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง ผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาอันมีค่า ยิ่งในการให้ข้อคิดเห็นและคำชี้แนะต่าง ๆ ที่มีคุณค่าส่งผลให้คันท้าอิสระฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือในการทำคันท้า อิสระประกอบด้วย ดร.สินีนานา ธรรมชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสาครพิทยาคาร นางสาวอรอุมา ส่งบำเพ็ญ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช และ นายธนพงศ์ วุ่นแสง ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายแผนงานและบริการวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ความสมบูรณ์ของคันท้าอิสระเล่มนี้ไม่อาจสำเร็จลุล่วง หากไม่ได้รับการสนับสนุนและ ได้รับความร่วมมือจากนักเรียน คณะครูแผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยการอาชีพละงู คณะอาจารย์ คณะครุศาสตร์ ในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท ปีการศึกษา 2565 ทำให้การคันท้าอิสระครั้งนี้ค้นพบสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาต่อไป

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา รวมถึงสมาชิกในครอบครัว เพื่อนครูใน วิทยาลัยการอาชีพละงู และนายสะเทือน สรรพจักร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพละงู วิทฐานะชำนาญการพิเศษ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจใน การจัดทำคันท้าอิสระครั้งนี้ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

วชิระ พิณฑา

ธันวาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562	11
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	23
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี	30
กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี	37
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	39
ความพึงพอใจ	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
แบบแผนการวิจัย	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	55
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย	69
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	79
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	80
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	82
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	126
ประวัติผู้วิจัย	141

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การคิดคะแนนความก้าวหน้า	34
2 เกณฑ์กำหนดกลุ่มที่ได้รับการยกย่อง	35
3 กำหนดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดย การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี	56
4 จำนวนข้อสอบที่สร้างและใช้จริงในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	59
5 แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง	61
6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐาน ทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ก่อน และหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี.....	65
7 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุค ดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี กับเกณฑ์ร้อยละ 70.....	65
8 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ต่อ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี.....	66
9 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี	127
10 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี	128
11 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี	129
12 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 4 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี	130
13 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14	สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี 132
15	วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับสมรรถนะประจำแผนการจัดการกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (n=3) 133
16	วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบความพึงพอใจ เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (n=3) 135
17	ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 136
18	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี 138
19	ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี 139
20	ค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม 140

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 รูปแบบการวิจัย	54

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่ได้เปรียบของประเทศใน การแข่งขันในเวทีโลกภายใต้ระบบของเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ทุกประเทศต่างให้ความสำคัญ และทุ่มเทในการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลภายในประเทศให้มีความสามารถก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งระบบเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีด ความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน ภายใต้แรงกดดันจากภายนอก กระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดัน ภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็น สังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาไปสู่ ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่ สำคัญและส่งผลต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 6) การศึกษาเป็นการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถของคนทีนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองหรือสังคม นับว่าเป็นเครื่องมือที่มี ความสำคัญในการพัฒนาประเทศด้วยเช่นกัน ดังนั้นการศึกษาจึงไม่ใช่เพียงแค่การกระทำหรือกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งที่เพียงเพราะทำให้คนคนนั้นมีความรู้ แต่เป็นเครื่องมือที่ใช้ทำให้ไปสู่การบรรลุ เป้าหมาย การศึกษาในความหมายนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการพัฒนาวิชาความรู้ทั้งในทางทฤษฎีและ ในทางปฏิบัติ การศึกษาจะต้องใช้หลักการวิชาการที่ช่วยให้แนวทางในการปฏิบัติบรรลุผล ได้แก่ การฝึกฝนปฏิบัติวิชาการในความเป็นจริงเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญหรือเรียกอีกอย่างว่า “ทักษะ”

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนด 5 นโยบายหลักในปี 2566 คือ 1) ยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษารัฐและเอกชน 2) ยกระดับความร่วมมือและสร้างภาพลักษณ์ อาชีวศึกษารัฐและเอกชน 3) ขยายโอกาสและความเสมอภาคทางการอาชีวศึกษา 4) เสริมสร้าง อาชีวศึกษาปลอดภัย และ 5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ซึ่งส่วนหนึ่งคือเรื่องของการศึกษาที่ มีการยกระดับคุณภาพของหลักสูตรอาชีวศึกษาที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ทั้งในระดับชาติและสากล ปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนอาชีพ และการเรียนรู้คู่กับ การปฏิบัติภายใต้แนวคิด “ลดเวลาเรียนทฤษฎี เพิ่มเวลาฝึกประสบการณ์” (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา, 2562: 4)

โลกของธุรกิจในปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการเงิน การซื้อขายสินค้าที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งความเจริญก้าวหน้าในทุกด้านที่กล่าวมานั้นต้องอาศัยความรู้ทางด้านบัญชี ซึ่งมีรากฐานมาจากคณิตศาสตร์ ข้อการดำเนินธุรกิจจะมีรายการมากมายที่เกิดขึ้น นักบัญชีจะต้องบันทึกไว้และจัดบัญชีเป็นหมวดหมู่ ตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น บัญชีถือว่าเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเงิน โดยมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจของเจ้าของธุรกิจ เป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารที่จะนำไปประยุกต์ใช้ประกอบการวางแผนทางธุรกิจ และควบคุมการดำเนินงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด (วรรณ วังศรีวัฒน์, 2549: 49) ในการตัดสินใจโดยทั่วไป ผู้ใช้ข้อมูลมักใช้ข้อมูลประกอบกับข้อเท็จจริงภายใต้สถานการณ์หนึ่ง เพื่อเข้าใจในบริบทหรือสภาพความเป็นจริง ในการดำเนินธุรกิจ ข้อมูลบัญชี (เช่น ยอดขาย ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่าย กำไรจากการดำเนินงาน หรือกระแสเงินสด) ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหารที่จะช่วยในการตัดสินใจดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้บัญชีที่ประกอบได้ไปด้วยงบกำไรขาดทุน สำหรับการคาดการณ์การขายและต้นทุนการบริหารงานต่าง ๆ งบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งสรุป สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ล้วนมาจากกระบวนการการจัดทำบัญชีทั้งสิ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในการนำเสนอข้อมูลงบการเงินของกิจการจากฝ่ายบัญชี (ศิลปพร ศรีจันทเพชร และอนุวัฒน์ ภักดี, 2564: 28) ทักษะของนักบัญชีบริหารในยุคดิจิทัล นักบัญชีต้องสามารถหาวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการวิเคราะห์และดึงเอาคุณค่าที่ซ่อนอยู่ในข้อมูลออกมาให้ได้ สามารถใช้ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อหาประเด็นของธุรกิจที่น่าสนใจ และสามารถตั้งคำถามได้ถูกต้องซึ่งจะนำไปสู่การหาคำตอบและทางออกที่ตอบโจทย์ของธุรกิจ แน่แน่นอนว่าเมื่อนักบัญชีถูกคาดหวังให้รับบทบาทที่กว้างขึ้น นักบัญชีก็จำเป็นต้องพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ด้วย เช่น ในการหา Insight และช่วยวางแผนกลยุทธ์และนวัตกรรมของธุรกิจ นักบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทักษะขั้นสูงในการทำงานกับข้อมูล ซึ่งรวมถึงทักษะการตั้งคำถามและการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล นักบัญชีต้องแปลข้อมูลให้เป็น Insight และเป็นตัวกลางสื่อสาร Insight ให้แก่ผู้บริหารจึงต้องสามารถสื่อสารด้วยภาษาธุรกิจและสื่อสารกับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี เช่น Data Scientist ได้ ในการจัดการระบบอัตโนมัติและ AI นักบัญชียังคงต้องรู้สึกในทักษะด้านการบัญชีและเข้าใจขอบเขตและลักษณะการดำเนินงานธุรกิจอย่างถ่องแท้ นอกจากนี้ นักบัญชียังต้องสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ในองค์กรเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ข้อมูลกระบวนการทำงาน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้สามารถผลิตข้อมูล Insight และนำเสนอทางออกที่เหมาะสมและตรงตามต้องการของผู้ใช้ อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษาในสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2566 ของวิทยาลัยการอาชีพละงู พบว่านักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสาขาการบัญชีมีผลการทดสอบเกี่ยวกับสมรรถนะด้านวิชาชีพโดยกำหนดเกณฑ์คะแนนผ่านในส่วนทฤษฎี ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม ส่วนปฏิบัติ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 ของคะแนนเต็ม รวมทั้ง 2 ส่วน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 ของคะแนนเต็มในส่วนทฤษฎีและปฏิบัติรวมกัน ผลปรากฏว่าในการทดสอบการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษานักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คนจากนักเรียนทั้งหมด 27 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 96.30 (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ

(องค์การมหาชน), 2566: 11-13) และจากการที่ได้สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี และพบว่า ระหว่างการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ผู้สอนได้มีการสังเกตจากการทำกิจกรรมในระหว่างเรียน รวมไปถึงการตรวจสอบแบบฝึกหัดของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการบัญชีที่ถูกต้อง ขาดทักษะการวิเคราะห์รายการค้าจึงทำให้คะแนนในการเรียนไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ สาเหตุสืบเนื่องจากผู้เรียนขาดความขยัน ใฝ่รู้ ไม่ทบทวน หลังเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ในการค้นคว้าความรู้ด้านทักษะวิชาชีพ สร้างความตระหนักคิดของตนเอง นอกจากนี้ยังสร้างแรงจูงใจหรือสิ่งเร้ายังช่วยให้ผู้เรียนมีกำลังใจทำให้เกิดความภาคภูมิใจต่อการเรียน โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำบัญชีซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญช่วยให้นักเรียน สามารถเตรียมความพร้อมก่อนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษาต่อไป

กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นให้กับผู้เรียนอย่างเป็นทางการด้วยรูปแบบและมีวิธีการที่หลากหลาย เป็นประสบการณ์ที่จัดนอกชั้นเรียนปกติหรือเป็นกิจกรรมนอกโรงเรียน เช่น กิจกรรมการออกค่าย การตั้งชมรม กิจกรรมการกีฬา กิจกรรมการเมืองการปกครอง และกิจกรรมอื่น ๆ โดยไม่มีการคิดหน่วยกิตและระดับผลการเรียน ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุก ๆ ด้านทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพช่วยฝึกอุปนิสัยของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอุดมการณ์ประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถานศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากการพัฒนาทางด้านเนื้อหาวิชาการเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และยังไม่ต้องตอบสนองและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการเสริมสร้างสมรรถนะ รวมทั้งฝึกทักษะต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อผู้เรียนอย่างมาก ซึ่งเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการและดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้จะส่งผลให้ผู้เรียนได้เติมเต็มการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างรอบด้าน ซึ่งจะทำได้สำเร็จนั้นสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมนั้นไปใช้ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการประกอบอาชีพการงานในอนาคต

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในลักษณะร่วมมือหรือช่วยเหลือกัน (Slavin, 1995: 71-73) มีหลายเทคนิค ได้แก่ เทคนิคการแบ่งกลุ่มเทคนิค STAD (Student Teams – Achievement Divisions) เทคนิค TGT (Teams – Games – Tournament) เทคนิค TAI (Team Assisted Individualized) หรือที่เรียกว่าเทคนิคกลุ่มช่วยสอนเป็นรายบุคคล เทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) หรือที่เรียกว่าเทคนิคกลุ่มผสมผสานการอ่านและการเขียนเรียงความ เทคนิคจิ๊กซอร์ (Jigsaw) และเทคนิคการศึกษาแบบกลุ่ม (Group Investigation) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว และให้ทำการทดสอบความรู้ที่ได้รับ คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิก

แต่ละคนนำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้วิธีเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย ยกย่อง สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค เอส ที เอ ดี เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผลสำเร็จของกลุ่ม โดยมีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการนำเสนอบทเรียน เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะต้องจัดเตรียมเนื้อหาสาระที่จะสอน โดยเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบกลุ่ม รวมไปถึงการเตรียมแบบทดสอบย่อย เพื่อใช้ในการทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้มีผลคะแนนพิจารณาทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม 2) ขั้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะจัดกลุ่มนักเรียนโดยแบ่งกลุ่มละประมาณ 4 – 5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถด้านการเรียนในระดับดี ปานกลาง และอ่อน คละอยู่ในกลุ่มเดียวกัน โดยประเมินระดับความสามารถของนักเรียนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชั้นเรียน เมื่อให้นักเรียนจับกลุ่มแล้วครูผู้สอนชี้แนะวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องแบ่งภาระหน้าที่รับผิดชอบให้แก่สมาชิกในกลุ่ม และจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้กิจกรรมกลุ่มดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ขั้นการทดสอบ เป็นขั้นที่หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนแล้ว นักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคล และไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน 4) ขั้นการคิดคะแนนและพัฒนาคะแนน เป็นขั้นที่ครูประเมินรายบุคคล ให้คะแนนรายบุคคล จากนั้นนำคะแนนของสมาชิกในกลุ่มมารวมกัน แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม และ 5) ขั้นตัดสินผลงานและการรับรองผลงานกลุ่ม เป็นขั้นที่นำคะแนนของกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมถึงการประกาศผลงานของกลุ่มที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์การประเมิน เพื่อรับการยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งการที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ทำให้นักเรียนในกลุ่มได้มีโอกาสช่วยเหลือและทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดการ ถ่ายโอนความรู้ภายในกลุ่มของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องผลการจัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีเบื้องต้น โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานกลุ่ม และเจตคติต่อการเรียนบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในเรื่องการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปและแยกประเภททั่วไป พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา และมีทักษะทางด้าน การสื่อสารที่ดีขึ้น และช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขและเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาบัญชี (ธิตินันท์ มงคลศิริ, 2566: 115)

จากปัญหาและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัลถือเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในงานบัญชี การเรียนรู้ทักษะพื้นฐานเหล่านี้จึงไม่เพียงแต่เป็นการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาทางบัญชี แต่ยังช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในโลกรการทำงานจริง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีส่วนดีและประโยชน์ในหลายประการ เช่น การเพิ่มความเข้าใจเนื้อหาเชิงลึก เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสเรียนรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากบทเรียนปกติ ทำให้สามารถเข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางบัญชีได้ชัดเจนและลึกซึ้งยิ่งขึ้น และหากนำมาบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ซึ่งมีความเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ในเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

เนื่องจากเทคนิคนี้เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่ม สร้างแรงจูงใจต่อการเรียนผ่านกิจกรรมที่มีความสนุกและมีส่วนร่วมกระตุ้นให้นักเรียนยิ่งอยากมีส่วนร่วมในการเรียน อีกทั้งมีส่วนช่วยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อีกด้วย ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้จะให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถเท่าทันสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นการเพิ่มศักยภาพให้กับนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี กับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

สมมติฐานในการวิจัย

การศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีสมมติฐาน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสตูล แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 3 ห้อง จำนวน 75 คน จากวิทยาลัยเทคนิคสตูล จำนวน 2 ห้อง 55 คน และวิทยาลัยการอาชีพละงู จำนวน 1 ห้อง 20 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 1 ห้อง จำนวน 20 คน วิทยาลัยการอาชีพละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล

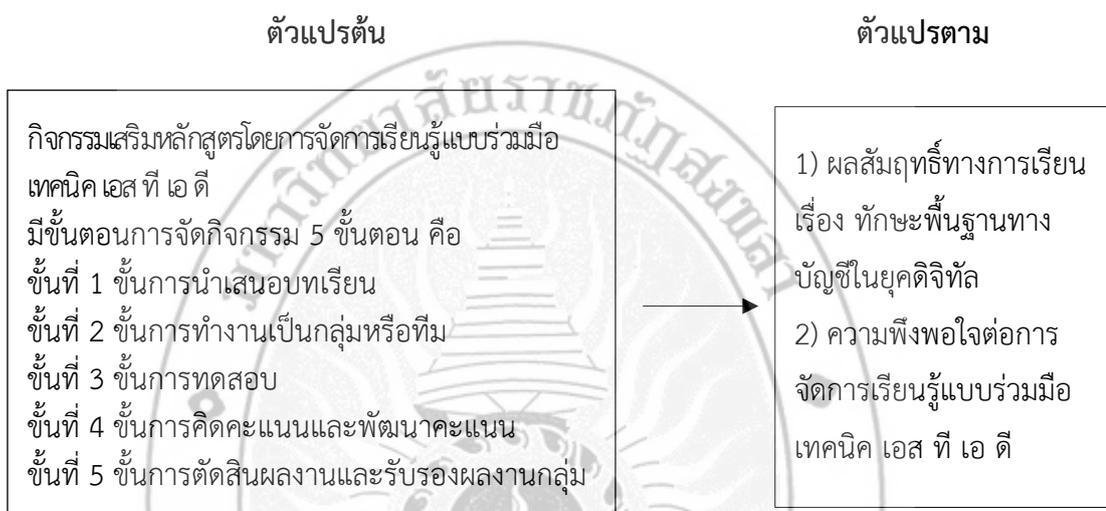
2.2.2 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

3. ระยะเวลาที่ใช้เก็บข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 5 แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี พบว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี สามารถพัฒนาให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยการอาชีพละงู โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. **กิจกรรมเสริมหลักสูตร** หมายถึง การใช้กิจกรรมมาช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาศักยภาพทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจหลักการบัญชีพื้นฐานทั้งในทางทฤษฎีและปฏิบัติเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนในระดับสูงขึ้นไป ประกอบด้วย 1) คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี โดยมีแผนการจัดกิจกรรมจำนวน 5 แผน และในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย ใบความรู้แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ใบกิจกรรมกลุ่ม และใบงานรายบุคคล และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล

2. การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้นโดยการแบ่งกลุ่มนักศึกษาที่มีความสามารถแตกต่างกัน ครูผู้สอนมอบหมายหัวข้อสาระสำคัญของบทเรียน ให้นักศึกษาได้ลงมือทำกิจกรรมในการเรียนได้ด้วยตนเอง ช่วยกันเรียนภายในกลุ่ม สรุปเนื้อหาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี (STAD : Student Teams-Achievement Divisions) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดกลุ่มให้นักศึกษาแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แบบละความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สอนเสนอสาระสำคัญของบทเรียน แล้วให้นักศึกษาได้เรียนรู้หรือทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบหมุนเวียนกัน เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วจะทำแบบฝึกทักษะเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียน แล้วทำการทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้รายบุคคลจะถูกเปลี่ยนเป็นคะแนนของกลุ่มที่เรียกว่า กลุ่มสัมฤทธิ์ (Achievement Division) มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ขั้นการนำเสนอบทเรียน เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะต้องจัดเตรียมเนื้อหาสาระที่จะสอน โดยเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบกลุ่ม รวมไปถึงการเตรียมแบบทดสอบย่อย เพื่อใช้ในการทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้มีผลคะแนนพิจารณาทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะจัดกลุ่มนักเรียนโดยแบ่งกลุ่มละประมาณ 4 – 5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถด้านการเรียนในระดับดี ปานกลาง และอ่อน คละอยู่ในกลุ่มเดียวกัน โดยประเมินระดับความสามารถของนักเรียนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชั้นเรียน เมื่อให้นักเรียนจับกลุ่มแล้วครูผู้สอนชี้แนะวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องแบ่งภาระหน้าที่รับผิดชอบให้แก่สมาชิกในกลุ่ม และจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้กิจกรรมกลุ่มดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 ขั้นการทดสอบ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนทำการวัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการในการกำหนดข้อบัญญัติ วิเคราะห์รายการค่า การบันทึกบัญชี การจัดทำบัญชีแยกประเภท การจัดทำงบทดลอง การจัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงินและการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing) โดยการนำไปใช้ประเมินเป็นรายบุคคลโดยไม่มีการช่วยเหลือกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการคิดคะแนนและพัฒนาคะแนน เป็นขั้นที่ครูประเมินรายบุคคล ให้คะแนนรายบุคคล จากนั้นนำคะแนนของสมาชิกในกลุ่มมารวมกัน แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการตัดสินผลงานและรับรองผลงานกลุ่ม เป็นขั้นที่นำคะแนนของกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมถึงการประกาศผลงานของกลุ่มที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์การประเมิน เพื่อรับการยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมสรุปเนื้อหาในการเรียนรู้ร่วมกัน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จของผู้เรียนในการบรรลุวัตถุประสงค์จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานทางบัญชีและทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ซึ่งวัดผลโดยใช้การใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ความรู้พื้นฐานทางบัญชี หมายถึง ความเข้าใจในความหมายของหมวดบัญชี สามารถจำแนกประเภทรายการหมุนเวียน และไม่หมุนเวียน เข้าใจกระบวนการบันทึกบัญชี แยกประเภท

งแสดงฐานะทางการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตลอดจนการยื่นงบการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-filing)

4.2 ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการกำหนดข้อบัญชี การคิดวิเคราะห์รายการค้า การบันทึกบัญชี การจัดทำบัญชีแยกประเภท การจัดทำงบทดลองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล การจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการกรอกข้อมูลในระบบเพื่อยื่นงบการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-filing)

5. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เทคนิคการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ในด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านรางวัลและประเมินผล สามารถวัดผลได้จากการที่ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินขึ้นตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาค้นคว้าผลการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. ได้กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีคุณภาพเป็นแนวทางในการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหัวข้ออื่น ๆ หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในด้านต่าง ๆ
2. ได้กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่พัฒนาเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู
3. ได้กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติด้านการบัญชีเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจหรือชุมชน จะช่วยให้แรงงานในอนาคตมีความพร้อมและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการบัญชี พุทธศักราช 2562
 - 1.1 หลักการของหลักสูตร
 - 1.2 จุดหมายของหลักสูตร
 - 1.3 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร
 - 1.4 จุดประสงค์หลักสูตร
 - 1.5 มาตรฐานวิชาชีพหลักสูตร
 - 1.6 สมรรถนะของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของกิจการเสริมหลักสูตร
 - 2.2 ความสำคัญและความจำเป็นของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.3 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.4 องค์ประกอบของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.5 ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
 - 3.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.2 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
 - 3.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
 - 4.1 ที่มาของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 4.2 ขั้นตอนการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 4.3 เนื้อหาประกอบการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 4.4 ประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.4 หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 5.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ความพึงพอใจ
- 6.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 6.3 การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
- 7.1 งานวิจัยในประเทศ
- 7.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2562 เป็นหลักสูตรหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และเพื่อยกระดับการศึกษาของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติตลอดจนยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจกรรมนิสสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และสามารถประกอบอาชีพได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ตามความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถานบันสถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562: 1)

1. หลักการของหลักสูตร

1.1 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาของชาติและกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ

1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริงสามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ

1.3 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

1.4 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ โดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จากหลักการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าหลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น เป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาที่เน้นสมรรถนะเฉพาะด้าน โดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาคอีกด้วย

2. จุดหมายของหลักสูตร

2.1 เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกรวิถีการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2.2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ มีทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัย ตลอดจนทักษะการจัดการ สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักษานักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2.4 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน การต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสาธารณะและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพ

2.6 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลก มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จากจุดหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า จุดหมายของการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ต่อตนเอง ต่อสังคม ร่วมถึงการตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ดำรงตนอยู่ในระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

3.1 การเรียนการสอน

3.1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถขอเทียบโอนผลการเรียน และขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้

3.1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานตามแบบแผนในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ ให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้ในการตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

3.2 การจัดการศึกษาเวลาเรียน

การจัดการศึกษาในระบบปกติ ใช้ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบทวิภาค ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ รวมเวลาการวัดผล โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันอาชีวศึกษาเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

3.2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมง โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

3.3 การคิดหน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

3.3.1 รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมงต่อภาคเรียนรวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.2 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.3 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.4 การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผลมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียนรวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.4 โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

3.4.1 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต 1) กลุ่มวิชาภาษาไทย 2) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ 3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ 4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ 5) กลุ่มวิชาสังคมศึกษา 6) กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

3.4.2 หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต 1) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน 2) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ 3) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก 4) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ 5) โครงสร้างพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

3.4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

3.4.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)

หมายเหตุ

1) จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาและกลุ่มวิชาในหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

2) การพัฒนารายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ จะเป็นรายวิชาบังคับที่สะท้อนความเป็นสาขาวิชาตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ ด้านสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชา ซึ่งยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ จึงต้องพัฒนากลุ่มรายวิชาให้ครบจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด และผู้เรียนต้องเรียนทุกรายวิชา

3) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดรายวิชาเลือกตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และหรือพัฒนาเพิ่มตามความต้องการเฉพาะด้านของสถานประกอบการหรือตามยุทธศาสตร์ภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่ประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานกำหนด

3.5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับภาคการผลิตและภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกันส่งเสริมการฝึกทักษะ การบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็นทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิทยาการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต

กรณีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพสามารถนำรายวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับลักษณะงานไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในภาคเรียนที่จัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพได้รวมไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

3.5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

3.6 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่จะศึกษา ทดลอง พัฒนาและหรือประดิษฐ์คิดค้น โดยการวางแผน กำหนดขั้นตอน กระบวนการ ดำเนินการประเมินผล สรุปและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

3.6.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กรณีที่กำหนดให้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต

หากจัดให้เรียนรายวิชาโครงการ 2 หน่วยกิต คือ โครงการ 1 และโครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

3.6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

3.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.7.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกในด้านการรักษาชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการวางแผน ลงมือปฏิบัติประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

3.7.2 การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3.8 การประเมินผลการเรียน

เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนโดยจัดอัตราส่วนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ 20 : 80 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.8.1 จัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับก่อน-หลัง ความง่าย-ยากของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะของงาน โครงการงานและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

3.8.2 จัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาบังคับในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ครบตามที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร

1) การจัดรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ควรจัดกระจายทุกภาคเรียน

2) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาที่เป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาชีพควรจัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 1

3) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ ควรจัดให้เรียนก่อนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี

3.8.3 จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี ตามความถนัด ความสนใจ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

3.8.4 จัดรายวิชาทวิภาคีที่นำไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐโดยประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณากำหนดภาคเรียนที่จัดฝึกอาชีพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐที่นำไปร่วมฝึกอาชีพในภาคเรียนนั้น ๆ

3.8.5 จัดรายวิชาฝึกงานในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียวจำนวน 4 หน่วยกิต 320 ชั่วโมง (เฉลี่ย 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 จำนวน 2 หน่วยกิต และภาคเรียนที่ 6 จำนวน 2 หน่วยกิต รายวิชาละ 160 ชั่วโมง (เฉลี่ย 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

ในภาคเรียนที่จัดฝึกงานนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณากำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อนำไปเรียนและฝึกปฏิบัติในภาคเรียนที่จัดฝึกงานด้วย การจัดฝึกงานในภาคฤดูร้อนสามารถทำได้โดยไม่ต้องพิจารณาระยะเวลาในการฝึกให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

3.8.6 จัดรายวิชาโครงการในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียวจำนวน 4 หน่วยกิต (12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) หรือจัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 และภาคเรียนที่ 6 รวม 4 หน่วยกิต (6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

3.8.7 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียน ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

3.8.8 จัดจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละภาคเรียนไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบเต็มเวลาและไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา ส่วนภาคเรียน ฤดูร้อนจัดได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้ เวลาในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติและภาคเรียน ฤดูร้อนโดยเฉลี่ยไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนการเรียนแบบไม่เต็มเวลาไม่ควรเกิน 25 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันมีเหตุผลและความจำเป็นในการจัดหน่วยกิต และเวลาในการจัดการเรียนการสอนแต่ละภาคเรียนที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นอาจทำได้แต่ต้องไม่ กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

3.9 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลา ส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถ ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนตรงตามความต้องการ ของผู้ใช้และเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องดำเนินการ ดังนี้

3.9.1 นำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก รวมไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ไปร่วมกำหนดรายละเอียดของรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วม จัดการศึกษาระบบทวิภาคีได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ ฝึกและจำนวนหน่วยกิต ให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขางาน ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวน ชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชา ทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และให้รายงาน การพัฒนารายวิชาดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบด้วย

3.9.2 ร่วมจัดทำแผนฝึกอาชีพ พร้อมแนวการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา กับ สถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำไปใช้ในการ ฝึกอาชีพ และดำเนินการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

3.9.3 จัดแผนการเรียนระบบทวิภาคีตามความพร้อมของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน โดยอาจนำรายวิชาอื่น ที่สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไปจัดร่วม ด้วยก็ได้

3.10 การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3.11 การประเมินผลการเรียน

เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3.12 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.12.1 ได้รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตสะสมในทุกหมวดวิชา ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

3.12.2 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

3.12.3 ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

3.12.4 ได้เข้าร่วมปฏิบัติการกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด และ “ผ่าน” ทุกภาคเรียน

3.13 การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

3.13.1 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อเลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับได้ โดยสามารถพัฒนาเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

3.13.2 หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถเพิ่มเติมนายละเอียดของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการหรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สาขาวิชาและสมรรถนะวิชาชีพสาขางานด้วย

3.13.3 หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และหรือเพื่อการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

3.14 การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชาและการอนุมัติหลักสูตร

3.14.1 การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.14.2 การอนุมัติหลักสูตร ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.14.3 การประกาศใช้หลักสูตร ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

3.14.4 การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถดำเนินการได้โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

3.15 การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ให้ชัดเจนอย่างน้อยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 3.15.1 หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ
- 3.15.2 ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน
- 3.15.3 วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
- 3.15.4 ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี

จากหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมานั้น สรุปได้ว่าในด้านการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถจัดรูปแบบการสอนที่มีความหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะในการปฏิบัติงานตามแบบแผนในขอบเขตสำคัญหรือภายใต้บริบทต่าง ๆ สามารถตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหา รวมทั้งประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพให้สอดคล้องกับสถานการณ์

4. จุดประสงค์หลักสูตร

4.1 เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ทักษะการคิด และการแก้ปัญหา ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิตในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

4.2 เพื่อให้มีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้หลักการบริหารและจัดการวิชาชีพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และหลักการทำงานอาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพการบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

4.3 เพื่อให้มีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการทำงานในกลุ่มงานพื้นฐานด้านการบัญชี

4.4 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานบริการทางการบัญชีตามหลักการและกระบวนการทางธุรกิจ

4.5 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านการบัญชีในสถานประกอบการและประกอบอาชีพอิสระ รวมทั้งการใช้ความรู้ และทักษะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

4.6 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานและดำรงชีวิตโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่น และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4.7 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด

จากจุดประสงค์ที่ได้กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ การแก้ไขปัญหา และการดำรงชีวิตในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามหลักการทางธุรกิจ

5. มาตรฐานวิชาชีพหลักสูตร

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมสาขาวิชาการบัญชี ประกอบด้วย

5.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

5.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความอดกลั้น การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน การมีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

5.1.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความรักสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง สนใจใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน ประหยัด อดทน พึ่งตนเองต่อต้านความรุนแรงและการทุจริต ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงความปลอดภัย อาชีวอนามัย การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

5.2 ด้านสมรรถนะแกนกลาง

5.2.1 ด้านความรู้ ได้แก่

- 1) หลักการใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร
- 2) หลักการใช้เหตุผล คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาและการจัดการ
- 3) หลักการดำรงตนและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
- 4) หลักการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่

5.2.2 ด้านทักษะ ได้แก่

- 1) ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ทักษะการคิดและการแก้ปัญหาโดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- 3) ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิตตามหลักศาสนา วัฒนธรรมและความเป็นพลเมืองและหลักการพัฒนาบุคลิกภาพและสุขอนามัย

5.2.3 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่

- 1) สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ
- 2) แก้ไขปัญหาในงานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- 3) ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา วัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมทางสังคมและสิทธิหน้าที่พลเมือง
- 4) พัฒนาบุคลิกภาพและสุขอนามัยโดยใช้หลักการและกระบวนการด้านสุขศึกษาและพลศึกษา

5.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ

5.3.1 ด้านความรู้ ได้แก่

- 1) หลักการทั่วไปของงานอาชีพเฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น
- 2) หลักการตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหา
- 3) หลักการเลือกใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในงานอาชีพ
- 4) หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 5) หลักการจัดการงานอาชีพ

5.3.2 ด้านทักษะ ได้แก่

- 1) ทักษะการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือและวัสดุขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน
- 2) ทักษะการปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพและงานเฉพาะตามแบบแผนที่กำหนด
- 3) ทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน
- 4) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 5) ทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

5.3.3 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่

- 1) วางแผน ดำเนินงานตามหลักการและกระบวนการ โดยคำนึงถึงการบริหารงานคุณภาพ การอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2) ปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพด้านการบัญชีตามหลักการและกระบวนการ
- 3) เลือก ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในงานอาชีพตามหลักการและกระบวนการ โดยคำนึงถึงความประหยัดและความปลอดภัย
- 4) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนงานอาชีพ
- 5) รวบรวมเอกสารและบันทึกบัญชีของธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรมสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน
- 6) บันทึกบัญชีโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี
- 7) จัดทำแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล
- 8) ตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหาในงานอาชีพการบัญชี ที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง
- 9) ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานด้านการบัญชี
- 10) ให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจและการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน จากมาตรฐานวิชาชีพที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมีการตั้งมาตรฐานวิชาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรไว้ว่า จะต้องมีความประพฤติ จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ ทักษะ และการประยุกต์ใช้ความรู้ไม่ว่าจะในด้านสมรรถนะ

แกนกลาง ที่เน้นในเรื่องหลักการการใช้ภาษาและเทคโนโลยี การใช้เหตุผลวิเคราะห์ การดำรงตน การปรับตัวร่วมกับผู้อื่น ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ที่ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และการประยุกต์ใช้ที่เกี่ยวกับหลักการทั่วไปของงานอาชีพเฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น การตัดสินใจ วางแผนและการแก้ไขปัญหา การเลือกใช้เครื่องมือ โดยคำนึงถึงหลักพื้นฐานทางวิชาชีพ

6. สมรรถนะของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกวิชาการบัญชี ควรมี สมรรถนะ ดังนี้

6.1 สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะพื้นฐานที่นักเรียนทุกคนควรมี ไม่ว่าจะเรียนในแผนกวิชาใด เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในชีวิตและการทำงานได้แก่ ทักษะการสื่อสาร สามารถสื่อสารข้อมูลหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีได้ชัดเจน ทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการแก้ปัญหา มีความสามารถในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานบัญชี ทักษะการใช้เทคโนโลยี สามารถใช้ซอฟต์แวร์และเครื่องมือดิจิทัลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้ และยอมรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ มีจริยธรรมในการทำงานและรักษาความลับของข้อมูลบัญชี

6.2 สมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ (Functional Competency) สมรรถนะด้านความรู้และทักษะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีโดยตรง ได้แก่ การจัดทำบัญชี สามารถจัดทำบัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภท และการปรับปรุงบัญชีได้อย่างถูกต้อง การปิดบัญชี สามารถปิดบัญชีของธุรกิจขนาดเล็กหรือธุรกิจเบื้องต้นได้ตามมาตรฐานการบัญชี การวิเคราะห์รายการค้า เข้าใจรายการค้าและสามารถบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป การจัดทำรายงานการเงิน จัดทำงบการเงิน เช่น งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน ได้อย่างถูกต้องและมีมาตรฐาน การใช้โปรแกรมบัญชี สามารถใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปหรือซอฟต์แวร์บัญชีที่ทันสมัย เช่น Excel หรือโปรแกรม ERP ในการทำงาน

6.3 สมรรถนะวิชาชีพรอง (Supporting Competency) สมรรถนะเสริมที่ช่วยสนับสนุนให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารทางบัญชี มีความรู้ในการจัดเก็บ จัดเรียง และค้นหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีได้อย่างเป็นระเบียบ การประสานงาน สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลอื่นได้ดี ทั้งในองค์กรและนอกองค์กร ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี เช่น ภาษีอากร กฎหมายแรงงาน และกฎหมายการค้า

6.4 สมรรถนะการพัฒนาอาชีพ (Career Development Competency) สมรรถนะที่ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองและสร้างโอกาสในอาชีพการงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในสายงานบัญชี การสร้างเครือข่ายวิชาชีพ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในแวดวงวิชาชีพบัญชี และการเป็นผู้ประกอบการโดยเข้าใจพื้นฐานการจัดการธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

จากสมรรถนะของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ปวช. สาขาวิชาการบัญชี พุทธศักราช 2562 ควรมีสมรรถนะทั้งด้าน

ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ครอบคลุมทั้งในด้านการงานเฉพาะทางด้านบัญชี ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองในระยะยาว เพื่อเตรียมความพร้อมสู่โลกการทำงานและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้มีชื่อเรียกต่างกันไป เช่น กิจกรรมพิเศษ กิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมนักเรียน เป็นต้น ส่วนในภาษาอังกฤษก็มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น Extra-Curricular Activities, Semi Curricular Student Activities ไม่ว่าจะเรียกอย่างไรก็ตาม ชื่อที่เรียกว่า "กิจกรรมเสริมหลักสูตร" (CO - curricular Activity) กิจกรรมเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่แยกออกจากหลักสูตร และเป็นกิจกรรมที่อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดหรือไม่ก็ได้ เพราะกิจกรรมเหล่านี้อาจจะไม่อยู่ในจุดมุ่งหมายของการบริหารสถานศึกษาโดยตรง ถ้านำหลักการจัดการศึกษาของประเทศไทยเข้ามาเทียบเคียงเป็นตัวพิจารณา พอคาดคะเนได้ว่ายุคแรก ๆ ตั้งแต่เริ่มมีการจัดตั้งโรงเรียนที่สอนถึงระดับมัธยมศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 นั้น กิจกรรมนักเรียนถึงแม้จะมีปรากฏอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน ก็ไม่สามารถเรียกว่าเป็นกิจกรรมนักเรียนได้เต็มที่ เพราะหลักการจัดการศึกษาในยุคนั้น ๆ ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้กำหนดและเป็นผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่นักเรียน นักเรียนจึงเป็นแต่เพียงผู้รับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จึงเป็นกิจกรรมของครูเสียมากกว่า ลักษณะเช่นนี้มีปรากฏทั่วไปเกือบทุกประเทศ ต่อมาเมื่อแนวคิดเกี่ยวกับหลักการ และปรัชญาการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป คนเริ่มเห็นความสำคัญของผู้เรียนมากขึ้น มีความเชื่อในความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น และเกิดความเชื่อมั่นใจว่าผู้เรียนมีศักยภาพหลายอย่างแอบแฝงอยู่ในตัว ผู้สอนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมให้นักเรียน ทำเพียงไม่ก่อกำบัง กลายเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน และในที่สุดนักเรียนเป็นผู้กำหนด และทำกิจกรรมเองโดยอิสระ ครูเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือดูแลอย่างห่าง ๆ (ลักษณะสังฆบุตร, 2544: 10)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ใน มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ 1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน 3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย

และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา 4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง 5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

- 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
- 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถสรุปความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้ว่าเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างมีกระบวนการ ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะวิชาชีพ ความสามารถ รวมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาและสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและการสร้างจิตสำนึก การปฏิบัติที่ดีต่อผู้อื่น และดำรงชีพได้อย่างมีความสุข

2. ความสำคัญและความจำเป็นของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจะมุ่งเน้นในการศึกษาด้านเนื้อหา การให้การศึกษาแก่เด็กเพื่อต้องการให้เด็กพัฒนาตนเองทุกด้าน ทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนด้วย แต่จะให้ได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ดีต้องอาศัย กิจกรรมเสริมหลักสูตรมาประกอบด้ว นักการศึกษาต่างประเทศ และนักการศึกษาของประเทศไทย เพราะนักการศึกษาเหล่านี้เห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวมีประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ช่วยแก้ปัญหาการปกครอง ช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมการเป็นผู้นำ

ชูศักดิ์ วรณกุล (2538: 8-11) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างชีวิตในโรงเรียนกับชีวิตจริง เป็นสนามที่นักเรียนได้ทดลองใช้ความรู้และประสบการณ์จากห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริงช่วยขจัดข้อเสียเปรียบของระบบโรงเรียนในเรื่องเวลาสถานที่และบุคลากร ทำให้โรงเรียนทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงมีความสำคัญอยู่หลายประการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาตัวนักเรียน นักเรียนแต่ละคนย่อมมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองและสังคม ศักยภาพส่วนนี้ได้มาจากประสบการณ์ เมื่อประสบการณ์มากขึ้นศักยภาพก็จะเพิ่มขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้ นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักตนเองว่ามีความถนัดและ

ความสามารถในด้านใดและใช้ความสามารถนั้นสร้างสรรค์ตนเองและสังคมได้อย่างไร ศักยภาพของนักเรียนจะปรากฏและพัฒนาได้เมื่อทำกิจกรรมที่ตรงกับความถนัดและความสามารถของตนเองด้วยความพอใจ

2) กิจกรรมหลักสูตรช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมของนักเรียนย่อหมายถึงสิ่งแวดล้อมทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคคล อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ กติกาต่าง ๆ มีส่วนที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม แต่สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในขอบเขตที่แคบกว่าสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนเมื่อสิ่งแวดล้อมดีขึ้น กว้างขวางขึ้น โอกาสที่ตัวบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมย่อมมีความหมายมากขึ้น ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง

3) กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาปฏิสัมพันธ์ประสบการณ์เป็นผลที่ตัวบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เป็นมูลฐานของการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พึงประสงค์ สภาพของห้องเรียนปกติสร้างความพอใจและประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยได้ในอีกระดับหนึ่ง เพราะผู้เรียนสามารถเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจของตน และสิ่งแวดล้อมได้ขยายขอบเขตให้กว้างขวางขึ้นทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2542: 12) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตรสรุปได้ว่า มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากที่จะต้องจัดให้แก่ผู้เรียน ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การปรับตัวของผู้เรียนและการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ได้มีโอกาสสัมผัสสถานการณ์จริง และรับประสบการณ์ตรงด้วยตนเองจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะในการดำรงชีวิตประจำวันจริงของผู้เรียนนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับงานทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องขึ้นอยู่กับ การปรับตัว การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยด้วยตนเองโดยอาศัยประสบการณ์และทักษะเป็นเครื่องมือ

สุพิน บุญชูวงศ์ (2542: 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสรุปได้ว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา หน้าที่หลักของสถานศึกษาจึงไม่เพียงแต่สอนวิชาในชั้นเรียนอย่างเดียว โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักรับผิดชอบ แสดงความสนใจและความต้องการของตนเองรวมทั้งพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์

สมภาพ เจริญชุนทด (2542: 6-7) กล่าวไว้ว่าสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยเหตุผลทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

1) เพื่อสนองความต้องการด้านจิตวิทยา นักเรียน นักศึกษา นิสิต เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับ และต้องการรวมกลุ่มตามทฤษฎีขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) การเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้เกิดความอบอุ่น ความเชื่อมั่นตนเองและประสบความสำเร็จ

2) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ค้นพบว่าความสามารถของตนเอง ผลงานของเพียเจต์ (Piaget) แสดงให้เห็นชัดเจนว่าการเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น เด็กได้มีโอกาสได้กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง การได้ประสบการณ์ตรงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา

3) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีความกระตือรือร้นดังผลงานของบันดูรา (Bandura) ผู้นำเอาความคิดของสกินเนอร์ (Skinner) ที่ว่าการกระทำใดที่ได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก

4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา รู้สึกถึงการใช้เวลาว่างให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

5) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน กิจกรรมที่ได้ทำงานร่วมกัน คิดร่วมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อย่างดียิ่ง

6) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นการพัฒนาความเป็นผู้นำทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะเด็กจะได้มี โอกาสจัดทำกันเองมีโอกาเลือกและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งจะมีลักษณะเป็นสังคมประชาธิปไตย เพราะเป็นกิจกรรมของนักเรียน โดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน ซึ่งเป็น การเสริมในเรื่องการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย

7) กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นยิ่ง เพราะถ้าขาดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้ การพัฒนาของเด็กไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของกิจกรรมเสริมหลักสูตร สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับชีวิตจริง ช่วยให้ผู้เรียน ได้พัฒนาศักยภาพในตนเอง ตลอดจนพัฒนากระบวนการทำงานช่วยส่งเสริมการทำงานกันในสังคม

3. ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณและวันนอร์ มะทา (2528: 9-10) ได้จำแนกประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้เป็น 5 ประเภทด้วยกัน คือ

1) กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ ชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมเหล่านี้อาจไม่เกี่ยวข้องกับวิชาใดวิชาหนึ่งเพียงวิชาเดียวในชั้นเรียน แต่อาจจะเกี่ยวข้องในหลายหมวดวิชาด้วยกัน ซึ่งเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและหน้าที่ ตลอดจนความต้องการและความสนใจของเด็ก

2) กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ ประเภทนี้มุ่งหมายให้นักเรียนได้ค้นหาหรือพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษของตนเอง ซึ่งมักจะไม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนโดยตรง

3) กิจกรรมที่เป็นบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเองเพื่อบริการส่วนรวม

4) กิจกรรมที่พัฒนาด้านจิตใจและศีลธรรม กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ ลูกเสือ ยุวกาชาด กิจกรรมศาสนาต่าง ๆ

5) กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมทางด้านนี้นับว่ามีความสำคัญในการช่วยให้เด็กมีความสามัคคีและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

ประภาพรพรณ สุวรรณสุข (2537: 609-610) ได้กล่าวว่า ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นไม่มีแบบฉบับตายตัวสามารถเปลี่ยนแปลงตามลักษณะของโรงเรียนและท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งแบ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรออกได้ 2 ประเภท คือ

1) กิจกรรมด้านการปกครอง กิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ สถานักเรียน คณะกรรมการนักเรียน หัวหน้านักเรียน เป็นต้น

2) กิจกรรมด้านการเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2542: 26) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามสถานที่ที่จัดได้ 2 ประเภท ดังนี้

1) กิจกรรมภายในสถานศึกษา สถานที่จัด คือ บริเวณสถานศึกษา อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ครูอาจารย์และผู้เรียนจะประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่

2) กิจกรรมภายนอกสถานศึกษา เป็นกิจกรรมนอกสถานศึกษาที่จำเป็นต้องประสานงานกับเจ้าของสถานที่ และต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังและรอบคอบเป็นพิเศษ สถานที่ที่อาจใช้จัดกิจกรรม เช่น วัด ศาลาประชาคม หอประชุมจังหวัด สนามกีฬาของจังหวัดหรือหน่วยงานภาคเอกชน ค่ายพักแรมนอกสถานที่ เป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้แตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกิจกรรม ได้แก่ ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม แบ่งตามสถานที่ในการจัดกิจกรรม ซึ่งในวิจัยครั้งนี้อยู่ในประเภทกิจกรรมด้านการเรียน

4. องค์ประกอบของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 95-96) กล่าวว่า ชุดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม บัตรงาน แบบทดสอบความก้าวหน้าของนักเรียน สื่อการเรียนต่าง ๆ

1) คู่มือการใช้งานชุดกิจกรรม เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพอาจประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนการสอน บทบาทของนักเรียน การจัดชั้นเรียน

2) บัตรงาน เป็นบัตรคำสั่งว่าจะให้นักเรียนปฏิบัติอะไรบ้าง โดยระบุกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนการเรียน

3) แบบทดสอบความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมจบแล้ว นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่

4) สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับนักเรียนได้ศึกษามีหลายชนิดประกอบกันอาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง จุลสาร บทเรียน โปรแกรม หรือประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภูมิต่าง ๆ เทปบันทึกเสียง สไลด์ เป็นต้น

วัชรกรรณ์ เจริญสุข, 2547 (อ้างถึงใน พงุทธิ มาเนตร, 2553: 14) กล่าวว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรม มีดังนี้

1) ชื่อกิจกรรม

2) คำชี้แจง

3) จุดประสงค์ของกิจกรรม

- 4) เวลาที่ใช้
- 5) สื่อ อุปกรณ์
- 6) เนื้อหาสาระ
- 7) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 8) การประเมินผล

วิโรจน์ เฉลยสุข (2564: 72) ได้กล่าวถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extracurricular activities) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะชีวิต และการพัฒนาสังคม องค์ประกอบของกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลายประการ ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตรและเป้าหมายของสถานศึกษา วัตถุประสงค์ควรระบุให้ชัดเจนว่าผู้เรียนจะได้รับอะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรม

2) เนื้อหาของกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาควรมีความน่าสนใจ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3) รูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถจัดได้หลากหลายรูปแบบ เช่น กิจกรรมชมรม กิจกรรมค่าย กิจกรรมอาสาสมัคร กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางวัฒนธรรม ฯลฯ รูปแบบของกิจกรรมควรดึงดูดความสนใจผู้เรียน

4) ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ผู้รับผิดชอบควรมีทักษะความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม

5) สถานที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีความปลอดภัย เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าร่วม และเอื้อต่อการเรียนรู้

6) ระยะเวลาของกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเหมาะสมกับเนื้อหาและรูปแบบของกิจกรรม

7) งบประมาณของกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีงบประมาณที่เพียงพอ

8) การวัดผลและประเมินผล เพื่อติดตามผลและพัฒนาคุณภาพของกิจกรรม

9) การติดตามผล เพื่อดูว่าผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่

10) การบันทึก เพื่อเป็นหลักฐานและข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพของกิจกรรม

จากการศึกษาองค์ประกอบของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า มีองค์ประกอบดังนี้ ชื่อกิจกรรม คำชี้แจง แนวคิด วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ เนื้อหา ภาระงานหรือชิ้นงาน และการประเมินผล ซึ่งในวิจัยนี้ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย ผลการเรียนรู้ตามสมรรถนะ แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และโครงสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบไปด้วยแผนการจัดกิจกรรม ใบความรู้ ใบงานกลุ่ม ใบงานรายบุคคล การวัดและการประเมินผล

5. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ใจจริง บุญเรืองรอด (2542: 8-9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นเครื่องส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น

1.1) ส่งเสริมและขยายความสนใจของนักเรียนแต่ละคนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยปกติ นักเรียนแต่ละคนมีความสนใจที่แตกต่างกัน

1.2) ส่งเสริมความเป็นผู้นำรวมทั้งให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนรับไปโดยมีความมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำงานจึงจะเป็นการฝึกให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานให้สำเร็จเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะ

1.3) ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นักเรียน เช่น การร่วมมือ ร่วมใจทำงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรักใคร่ปรองดองเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

1.4) ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิต และยังเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

1.5) ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิต และยังเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างเป็นอย่างดี รู้จักปกครองตนเอง กล้าแสดงออก

1.6) ส่งเสริมความเป็นอยู่แบบประชาธิปไตย รู้จักการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกันร่วมมือปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่

1.7) ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์มีโอกาสได้ทำงานตามความสามารถและความสนใจ ยั่วยุให้นักเรียนเกิดความสุขและพอใจในงานของตน

2) กิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้น โรงเรียนมักจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิชาหลักสูตร

2.1) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองหรือสำรวจความสามารถ ความถนัด ตลอดจนความสนใจของตนเอง

2.2) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติในสิ่งที่เคยเรียนมาภายในห้องเรียนเป็นการช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่สิ่งที่ตนได้เรียนมานั้นมีความหมายขึ้น และทำให้สนใจในสิ่งที่ตนเรียนมากขึ้น

2.3) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเปิดโอกาสให้ครูได้แนะนำให้แก่ นักเรียนซึ่งมีความสนใจร่วมกันได้เป็นอย่างดี

3) กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยเหลือในการบริหารงานของโรงเรียน กล่าวคือ

3.1) กิจกรรมเสริมหลักสูตรก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างครู นักเรียน และบุคคลอื่นในโรงเรียน

3.2) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพราะครูและนักเรียนมีโอกาสทำงานด้วยกัน ทำให้เห็นอกเห็นใจกัน มีความรักใคร่และสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดขึ้นนอกจากนี้ทำให้ครูรู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น

3.3) กิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภท มีส่วนในการควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้ส่วนหนึ่ง

4) กิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภทมีส่วนช่วยเหลือชุมชน

5) กิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งเสริมความมุ่งหมายของการศึกษาแผนปัจจุบัน ได้แก่

5.1) ส่งเสริมความมีวินัยด้วยตนเอง

5.2) ส่งเสริมความสามัคคี

5.3) ส่งเสริมความเป็นอยู่แบบประชาธิปไตย

5.4) ส่งเสริมความรับผิดชอบ

ธีรศักดิ์ อัครบรร (2545: 18) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

1) เป็นการเพิ่มเติมในการพัฒนาต่าง ๆ ช่วยให้รู้จักการสร้างสามัคคีในหมู่คณะ รู้จักสมาคม ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ร่วมทำงานกับผู้อื่นได้

2) เพื่อส่งเสริมหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนโดยอ้อม เช่น สถานักเรียน

4) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมสังคม กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ฯลฯ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์สังคมที่ตนอาศัยอยู่

จากประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีประโยชน์ คือ ช่วยส่งเสริมสร้างความสนใจของนักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการด้านสังคม การทำงานเป็นกลุ่ม มีความมุ่งมั่นประชาธิปไตย ผ่านการปฏิบัติงานจากกิจกรรมโดยตรง

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ

พัชรินทร์ พานิช (2546: 10) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนเป็นกลุ่ม มีหลักการที่คล้ายกับการเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม ที่เป็นวิธีที่ใช้กันอยู่ คือ การจัดให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกันซึ่งมักพบว่าการทำงานกลุ่มของนักเรียนยังไม่ใช่งานที่แต่ละคนต่างช่วยกันรับผิดชอบในความสำเร็จของกลุ่ม มักจะเป็นภาระของคนใดคนหนึ่งในกลุ่ม ทั้งนี้การเรียนแบบร่วมมือ ไม่ใช่เพียงแต่ให้นักเรียนอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันเท่านั้น ต้องมีวิธีการและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันภายในกลุ่ม นำไปสู่การสร้างความรู้ หรือการให้การศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้รวมถึงการสนับสนุน และให้กำลังใจแก่กัน การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ จะต้องประกอบด้วยผู้เรียนที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันอยู่ในกลุ่มเดียวกันเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้นำศักยภาพของตนมาสร้างความสำเร็จของกลุ่มสมาชิกของกลุ่มต้องมีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงบวก ต้องไว้วางใจกัน ยอมรับบทบาทของผู้อื่นรับผิดชอบตนเองในการทำงาน เพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย แบ่งกันใช้แหล่งความรู้ มีทักษะกระบวนการกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือเน้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในฐานะสมาชิกในกลุ่ม ในขณะที่กลุ่มทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ชานน ศรีอ่อนงาม (2549: 11) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการเรียนที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ประกอบด้วยเด็กเรียนเก่ง 1 คน เด็กเรียนปานกลาง 2 คน และเด็กเรียนอ่อน 1 คน โดยสมาชิกภายในกลุ่มจะมีการแลกเปลี่ยนความคิด แสดงเหตุผลโต้ตอบปัญหาที่เกิดขึ้นมีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างงานของตนเองและงานของกลุ่ม เพราะว่าความสำเร็จของแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

บุตรญรัตน์ วันโส (2559: 49) ได้สรุปความหมายไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ คือ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แบบคนละความสามารถ มีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและเรียนอ่อน โดยที่สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบงานของตนเอง และงานของกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้กำลังใจ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ทุกคนในกลุ่มได้เรียนรู้บรรลุตามจุดตามประสงค์ และคะแนนจากความสำเร็จของแต่ละคนเป็นความสำเร็จของกลุ่ม รวมทั้งทุกคนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคล

ทิตินา แชนมณี (2561: 90) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 - 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

จากลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยกำหนดกลุ่มผู้เรียน 4 - 6 คน ที่ละความสามารถทั้งนักเรียนเรียนเก่ง เรียนปานกลางและเรียนอ่อน ได้ปฏิบัติและเรียนรู้ร่วมกัน โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือ ยอมรับซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน

2. ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

กรมวิชาการ (2544: 46-47) สรุปความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยการให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันทุกคนจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของตนเองและของกลุ่ม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 56) สรุปความหมายการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันแต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกันทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยคนที่เรียนอ่อนกว่าสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 98) สรุปความหมายการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ไว้ว่าเป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ซึ่งมีวิธีการดังนี้

- 1) ครูทดสอบบทเรียน
- 2) แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4-5 คน ทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนดมีการเปรียบเทียบคำตอบคำชี้แจงถามตรวจงานกันเอง
- 3) แนะนำให้คนเรียนเก่งในกลุ่มอธิบายแบบฝึกหัดให้เพื่อน
- 4) เมื่อเรียนจบบทเรียนให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบสั้น ๆ ด้วยตนเอง
- 5) ตรวจสอบผลการทดสอบหาค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม

6) นักเรียนคนใดทำคะแนนได้ดีขึ้นครูจะชมเชยและกลุ่มใดที่มีคะแนนได้ดีขึ้นก็จะให้คำชมเชยหรือรางวัล

วิลสัน สุนทรโรจน์ (2553: 65-69) สรุปว่า การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบ STAD เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาและความสามารถ แตกต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-5 คน โดยครูเป็นผู้กำหนดบทเรียนและงานของกลุ่มครูเป็นผู้เสนอบทเรียนให้กับนักเรียนทั้งชั้นแล้วให้กลุ่มทำงานตามที่ครูกำหนด นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันคนที่เรียนเก่งช่วยเหลือเพื่อน ๆ เวลาสอบทุกคนต่างทำข้อสอบ ของตนแล้วครูนำคะแนนของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มมาคิดเป็นคะแนนของกลุ่มและจัดลำดับ ของคะแนนทุกกลุ่มแล้วปิดประกาศให้ทุกคนทราบ

จากความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เป็นการร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่ม 4-5 คน มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยทุกคนต้องพัฒนาความรู้ของตนเอง ในเรื่องที่คุณสอนกำหนด โดยมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม แต่คะแนนจากการทดสอบความรู้เป็นของรายบุคคล แทนการแข่งขันและรวมคะแนนเป็นกลุ่ม

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค เอส ที เอ ดี

Slavin (1995: 328-330) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้หลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่ง่ายที่สุดและใช้กันแพร่หลาย เหมาะสำหรับครูผู้สอนที่เลือกใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ในระยะเริ่มแรก คือ STAD (Student Teams Achievement Division) เพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะทำให้นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะรู้สึกว่าคุณค่า มีประโยชน์ต่อกลุ่มเพราะสามารถช่วยให้สมาชิกเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้มากขึ้น เด็กปานกลางและเด็กอ่อนก็จะรู้สึกอบอุ่นและสบายใจที่ตนมีเพื่อนที่เก่งคอยให้ความช่วยเหลือและเรียนทันบทเรียน ผลจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม จะพัฒนาทักษะทางสังคม นักเรียนจะรู้สึกถึงคุณค่าของตนเองมากขึ้นเกิดความมั่นใจในตนเอง ทุกคนมีบทบาทต่อการประสบความสำเร็จของกลุ่มเท่ากัน

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเทคนิค STAD มีส่วนประกอบที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ

1) การเสนอบทเรียนต่อทั้งชั้น (Class Presentation)

เนื้อหาของบทเรียนจะถูกเสนอต่อนักเรียนทั้งห้องโดยครูผู้สอนซึ่งครูจะใช้เทคนิควิธีการเสนอรูปแบบใดขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาของบทเรียนและการตัดสินใจของครูเป็นสำคัญที่จะเลือกเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมพร้อมทั้งประกอบการอธิบาย การเสนอบทเรียน จะเหมือนกับการสอนปกติของครู แตกต่างกันที่จะต้องสัมพันธ์และเน้นหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องทำเป็นกลุ่มในขั้นต่อไปด้วยผู้เรียนจะต้องสนใจและตั้งใจเรียนในขณะที่ครูเสนอเนื้อหา เพราะจะมีผลในการทำแบบทดสอบย่อย ซึ่งผลการทดสอบจะเป็นตัวกำหนดคะแนนของกลุ่มด้วย

2) การศึกษากลุ่มย่อย (Team Study)

กลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4-5 คน ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในแง่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเพศ หน้าที่สำคัญของกลุ่มคือการเตรียมสมาชิกของกลุ่มให้สามารถ

ทำแบบทดสอบได้ดี หลังจากการเสนอเนื้อหาแล้ว นักเรียนจะแยกทำงานเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาตามใบงานหรือกิจกรรมกลุ่มที่ครูกำหนดให้ โดยใบงานนั้นจะเป็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน เป็นการเตรียมตัวสำหรับการทดสอบย่อย การอภิปราย การแก้ปัญหาร่วมกัน การเปรียบเทียบคำตอบและการแก้ความเข้าใจผิดของเพื่อนร่วมกลุ่ม เป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดสมาชิกของกลุ่มจะต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อกลุ่มของตน เพื่อช่วยสมาชิกแต่ละคนของกลุ่มสอนเพื่อนร่วมกลุ่มให้เข้าใจเนื้อหาที่จะเรียน การทำงานของกลุ่มลักษณะนี้จะเน้นความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม การนับถือของตนเอง (Self-Esteem) และการยอมรับเพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อน

นอกจากนี้ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนคำนึงถึงพฤติกรรมการเรียนในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ นักเรียนต้องช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มให้ได้เรียนรู้เนื้อหาอย่างชัดเจนถ้าไม่เข้าใจให้ปรึกษาเพื่อนในกลุ่มก่อนจึงปรึกษาครู และไม่มีใครที่จะเรียนเนื้อหาจบเพียงคนเดียว ในขณะที่เพื่อนในกลุ่มยังไม่เข้าใจควรปรึกษาหารือในกลุ่มกันเบา ๆ ไม่ให้รบกวนกลุ่มอื่น สิ่งที่ครูควรคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมกลุ่ม คือ การให้ผู้เรียนตั้งชื่อกลุ่มผู้เรียนสามารถจัดโต๊ะหรือย้ายที่ทำงานของกลุ่มได้โดยอิสระ ควรแนะนำให้ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นคู่หรือ 3 คน เพื่อให้มีการตรวจผลงานของกันและกัน และให้มีการอธิบายคำตอบซึ่งกันและกัน แล้วจึงนำไปตรวจกับบัตรเฉลย ไม่ควรจบการศึกษาเนื้อหาอย่างง่าย ๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าผู้เรียนทุกคนพร้อมที่จะทำข้อสอบได้ และในขณะที่ผู้เรียนร่วมกิจกรรมกลุ่ม ครูควรเดินไปรอบ ๆ ห้อง เพื่อให้โอกาสในการปรึกษาหารือได้สะดวกและเสริมกำลังใจผู้เรียน

3) การทดสอบย่อย (Test)

หลังจากที่นักเรียนในแต่ละกลุ่มทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูก็ทำการทดสอบย่อย โดยให้นักเรียนต่างคนต่างทำแบบทดสอบ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมา วิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

4) คะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคน (Individual Improvement Scores)

ความคิดที่อยู่เบื้องหลังของคะแนนความก้าวหน้าของผู้เรียนคือ การให้ผู้เรียนแต่ละคนมีเป้าหมายเกี่ยวกับผลการเรียนของตนเองที่จะต้องทำให้ได้ตามเป้าหมายนั้น ซึ่งผู้เรียนจะทำได้หรือไม่จะขึ้นอยู่กับการทำงานหนักมากขึ้นกว่าที่ทำมาแล้วในบทเรียนก่อนผู้เรียนทุกคนมีโอกาสได้คะแนนสูงสุดเพื่อช่วยกลุ่ม ซึ่งจะทำไม่ได้เลยถ้าคะแนนในการสอบต่ำกว่าคะแนนที่ได้ในครั้งก่อน ผู้เรียนแต่ละคนจะมีคะแนนที่เป็น "ฐาน" ซึ่งได้จากคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบย่อยที่ผ่านมา ก่อนการเรียนรู้แบบเทคนิค STAD และคะแนนความก้าวหน้าของแต่ละคนหาได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนฐาน (คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่นักเรียนได้จากการทดสอบย่อยหลังจากการเรียนรู้แบบเทคนิค STAD) ส่วนคะแนนกลุ่ม (Team Scores) หาได้จากการหาคะแนนเฉลี่ยโดยการรวมคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนทุกคนในกลุ่มแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

5) กลุ่มที่ได้รับการยกย่อง (Team Recognition)

เป็นการประกาศคะแนนให้แต่ละกลุ่มทราบ พร้อมกับให้คำชมเชยหรือให้ประกาศนียบัตร หรือให้รางวัลกับกลุ่มที่มีคะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุดครูชี้แนะกับนักเรียนว่าคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมีความสำคัญเท่าเทียมกับคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนได้รับ

จากการทดสอบ กลุ่มจะได้รางวัลเมื่อคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเกินเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ ครูจะต้องเตรียมสิ่งต่อไปนี้

5.1) วัสดุการสอน ที่ใช้ในการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วยใบความรู้ใบงานและบัตรเฉลย รวมทั้งข้อสอบสำหรับทดสอบนักเรียนแต่ละคนหลังจากเรียนบทเรียนในแต่ละหน่วยแล้ว

5.2) การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4-5 คน ซึ่งมีความสามารถทางวิชาการแตกต่างกัน กล่าวคือ ประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ถ้าเป็นไปได้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศด้วย เช่น ประกอบด้วย ชาย 2 คน และหญิง 2 คน วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มอาจจะทำได้ดังนี้

5.2.1) จัดลำดับนักเรียนในชั้นจาก เก่งที่สุดไปหาอ่อนที่สุดโดยยึดตามผลการเรียนที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะเป็นคะแนนจากแบบทดสอบ เกรดหรือการพิจารณาตัดสินใจของครู

5.2.2) หากจำนวนกลุ่มทั้งหมดว่ามีกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 4 คน ดังนั้นจะมีกี่กลุ่ม หาได้โดยนำจำนวนนักเรียนทั้งหมดหารด้วย 4 ถ้าหารไม่ลงตัว อาจจะทำให้บางกลุ่มมีสมาชิก 5 คนได้

5.2.3) กำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม เพื่อให้ได้กลุ่มที่สมดุลกันในประเด็นต่อไปนี้ คือ 1) แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนจากอ่อนปานกลาง และเก่ง 2) ระดับผลการเรียนโดยเฉลี่ยของทุกกลุ่มในชั้นใกล้เคียงกัน

5.2.4) การจัดเตรียมใบสรุปผลของกลุ่ม อาจออกแบบให้สามารถกรอกรายชื่อสมาชิกแต่ละกลุ่มไปลงสรุปผลของแต่ละกลุ่มได้

5.3) การหาฐานคะแนนของนักเรียน ฐานคะแนนของนักเรียนแต่ละคนหมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนหรือผลของการทดสอบย่อยที่ผ่านมาถ้าเริ่มใช้การเรียนรู้แบบเทคนิค STAD หลังจากที่เราได้สอบย่อยไปแล้ว 2-3 ครั้ง ให้ใช้ผลเฉลี่ยของคะแนนจากผลการทดสอบย่อยดังกล่าวเป็นฐานคะแนน

5.4) การคิดคำนวณความก้าวหน้าของแต่ละคนและกลุ่มคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม คิดคำนวณจากผลต่างระหว่างคะแนนของผลการสอบย่อยกับคะแนนฐานของแต่ละคน ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ตาราง 1 การคิดคะแนนความก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	10
ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 0-10 คะแนน	20
ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานเกิน 10 คะแนน	30
ได้คะแนนยอดเยี่ยม (คะแนนเต็ม)	30

คะแนนของกลุ่มคิดคำนวณจากการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกของแต่ละคนในกลุ่ม กลุ่มที่ได้รับการยกย่องพึงได้รับรางวัลจะยึดเกณฑ์ ดังนี้

ตาราง 2 เกณฑ์กำหนดกลุ่มที่ได้รับการยกย่อง

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม	ตัดสินอยู่ในระดับ
15-19	Good Team (เก่ง)
20-24	Great Team (เก่งมาก)
25 ขึ้นไป	Super Team (ยอดเยี่ยม)

หมายเหตุ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเทคนิค STAD จะมีการเปลี่ยนกลุ่มหรือจัดกลุ่มใหม่เมื่อทำการสอนไปได้ประมาณ 5-6 สัปดาห์ เป็นการให้นักเรียนได้ร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนในชั้นได้ครบ

5.5) การรายงานคะแนนความก้าวหน้า เมื่อคิดคะแนนความก้าวหน้าได้แล้วครูจะต้องรายงานให้นักเรียนได้ทราบผลคะแนนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาต่อไป โดยออกแบบรายงานผลขึ้นมาเอง

Johnson and Johnson (1993: 10-15) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Division) ไว้ 5 ประการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างความรู้สึกพึ่งพิงพากันทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียน (Positive interdependence) วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกพึ่งพิงพากัน จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีการพึ่งพิงกันในด้านการได้รับประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน เช่น รางวัลหรือคะแนน และพึ่งพิงกันในด้านกระบวนการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย โดยมีการกำหนดบทบาทของแต่ละคนที่เท่าเทียมกันและสัมพันธ์ต่อกันจึงจะทำให้งานสำเร็จ และการแบ่งงานให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มให้มีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน ถ้าขาดสมาชิกคนใดจะทำให้งานดำเนินต่อไปไม่ได้

ขั้นที่ 2 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างนักเรียน (Face-to-face promotive interaction) คือ นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีการอภิปราย อธิบาย ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้เหตุผลซึ่งกันและกัน ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการทำงานของตน สมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือ สนับสนุน กระตุ้น ส่งเสริมและให้กำลังใจกันและกันในการทำงานและการเรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual accountability) คือ ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคนโดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบในผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มจะรู้ว่าใครต้องการความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องใด มีการกระตุ้นกันและกันให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์มีการตรวจสอบ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

หรือไม่ โดยสมาชิกทุกคน ในกลุ่มต้องมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการประกันว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันกับกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and small group skills) การทำงานกลุ่มย่อยจะต้องได้รับการฝึกฝนทักษะทางสังคมและทักษะในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นนักเรียนควรจะต้องทำความรู้จักกัน เรียนรู้ลักษณะนิสัยและสร้างความไว้วางใจต่อกันและกัน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น อย่างมีเหตุผลรู้จักติดต่อสื่อสาร และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 5 กระบวนการกลุ่ม (Group process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้ โดยสมาชิกกลุ่มต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนร่วมกัน และที่สำคัญจะต้องมีการประเมินผลงานของกลุ่ม ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ประเมินบทบาทของสมาชิกว่า สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นได้อย่างไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจว่าควรมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไร และอย่างไร ดังนั้นกระบวนการกลุ่มจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่ม

จากความหมายของการเรียนแบบร่วมมือที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งครูเป็นผู้จัดเตรียมเอกสาร รูปแบบกิจกรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิด และแสดงความคิดเห็นนั้นได้อย่างอิสระ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางความคิดระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกภูมิใจในตนเองที่ได้แสดงออกมา ผ่านการแนะนำเพื่อนให้เข้าใจเนื้อหาได้ เด็กปานกลางและเด็กอ่อนจะเกิดความอบอุ่นใจ อีกทั้งยังเพิ่มความมั่นใจยิ่งขึ้นเพราะมีเพื่อนคอยแนะนำ สนับสนุน ทำให้สามารถเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนได้กันตามเนื้อหาผ่านขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการนำเสนอบทเรียน ครูนำเสนอเนื้อหา แก่ผู้เรียนในสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้ทั้งชั้น และสรุปเนื้อหาสาระ
2. ขั้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มละความสามารถ 4 – 5 คน ศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน ช่วยเหลือ และเรียนรู้ร่วมกัน
3. ขั้นการทดสอบ ครูให้นักเรียนทดสอบย่อย สมาชิกภายในกลุ่มเป็นรายบุคคล หลังจากให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาพร้อมกัน เรียบร้อยแล้ว โดยให้นักเรียนต่างคนต่างทำแบบทดสอบเพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมา
4. ขั้นการคิดคะแนนและพัฒนาคะแนน นำคะแนนของสมาชิกมารวมกัน เปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีการพัฒนาคะแนนกลุ่มร่วมกัน

5. ขั้นการตัดสินผลงานและรับรองผลงานกลุ่ม พิจารณาผลรวมของคะแนนกลุ่ม ที่มีคะแนนพัฒนาการสูงสุด รับรองผลคะแนน ให้รางวัล กล่าวคำชมเชย พร้อมสรุปเนื้อหาในการเรียนรู้ร่วมกัน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี สำหรับนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภายใต้ปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ที่มาของกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) ขั้นตอนการพัฒนา กิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) เนื้อหาประกอบการพัฒนา กิจกรรมเสริมหลักสูตร และ 4) ประโยชน์ในการพัฒนา กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ที่มาของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การพัฒนา กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีที่มาสำคัญ เนื่องด้วยในยุคดิจิทัลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้ส่งผลกระทบต่อวงการบัญชี การประมวลผลข้อมูลทางบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องการทักษะใหม่ ๆ ในการใช้งานเทคโนโลยีเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัลจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต

เทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) เป็นวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านการทำงานร่วมกันในทีม โดยการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยและให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียนรู้ ทำกิจกรรม และแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้จากกันและกัน และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในยุคดิจิทัล

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง "ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล" โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เป็นการนำแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันของนักเรียน มาใช้ในการพัฒนาทักษะทางบัญชีที่สำคัญ ทั้งการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

การจัดกิจกรรมนี้จึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางบัญชีที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัล และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านี้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขั้นตอนการพัฒนา กิจกรรมเสริมหลักสูตร

การพัฒนา กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีกระบวนการดังนี้

2.1 เริ่มจากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และแบบฝึกหัด ประเมินผลการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เป็นความรู้เพิ่มเติม สรุปได้ว่าใน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 มีความมุ่งเน้นให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปนั้น ควรมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ครอบคลุมทั้งในด้านการทำงานเฉพาะทางด้านบัญชี ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองในระยะยาว เพื่อเตรียมความพร้อมสู่โลกการทำงานและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล ได้แก่ ลักษณะ กฎหมาย ข้อบังคับ สรุปได้ว่าสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) เป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าซึ่งดำรงอยู่ในรูปแบบดิจิทัล สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และ โทเคนดิจิทัล (Digital Token)

2.2.1 ลักษณะของสินทรัพย์ดิจิทัล คริปโทเคอร์เรนซี เป็นสกุลเงินดิจิทัลที่สร้างขึ้นบนเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) ใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า บริการ หรือการโอนมูลค่า ตัวอย่างเช่น Bitcoin, Ethereum

2.2.2 โทเคนดิจิทัลเป็นหน่วยที่แสดงถึงสิทธิหรือมูลค่าบางอย่าง เช่น การระดมทุนผ่าน ICO (Initial Coin Offering) หรือ STO (Security Token Offering) ในส่วนของกฎหมายและข้อบังคับสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทยถูกกำกับโดย พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดมาตรการในการควบคุมและกำกับดูแลการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล รวมถึงการออกโทเคนดิจิทัล

2.3 ศึกษาแผนการสอนตามแนวคู่มือครูของกระทรวงศึกษาและไบงานช่วยสอนของกรมอาชีวศึกษา วิชาการบัญชีเบื้องต้น (รหัสวิชา 20201-1002)

3. เนื้อหาประกอบการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร

การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้และโครงสร้างของกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยแบ่งเป็น 5 แผนการจัดกิจกรรม ได้แก่

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 มาตรฐานสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กั้นเกาะ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 ฝึกวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่

แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 การบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป

แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท งบทดลอง

แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 จัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงินและการยื่น
งบการเงินออนไลน์ (E-filing)

โดยมีการกำหนดสมรรถนะในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ไว้ดังนี้

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หลักการ จำแนกหมวดบัญชี วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชี
2. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป
3. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป
4. อธิบายความสำคัญ ประเภท และรูปแบบของสมุดรายวันทั่วไป
5. ปฏิบัติการลงบันทึกบัญชีในสมุดรายวันได้
6. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชีในการผ่านรายการบัญชี
7. ปฏิบัติงานบัญชีการผ่านรายการบัญชีได้อย่างถูกต้อง
8. แสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)
9. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)

4 ประโยชน์ในการพัฒนานักกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การพัฒนานักกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานในสาขาวิชาชีพบัญชีได้อย่างมืออาชีพ พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล อีกทั้งยังได้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี สำหรับเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ได้อีกด้วย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning achievement) เป็นสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ที่เรียนได้จากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากผู้สอน สำหรับความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

ลิวิน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539: 20) ให้ความหมายว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นผลจากการเรียนการสอนวัดโดยใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

ภพ เลหาไพบูลย์ (2542: 295) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากที่ไม่เคยกระทำได้หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

วินุรักษ์ สุขสำราญ (2553: 36) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ว่าเป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เกิดจากการสะสม และเชื่อมโยงสาระสำคัญที่ค้นพบ และพิสูจน์แล้วต้องไม่ใช่องค์ประกอบทางสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา สามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกฝนอบรม

ประเสริฐ พูลผล (2554: 63) ได้ให้ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ หรือมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่ได้รับจากการเรียนการสอน แล้วเกิดความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง สามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สิริกร กลยนิย (2556: 88) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองหรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลสามารถวัดได้ด้วยการทดสอบด้วยวิธีต่าง ๆ

อรรถพล วงศ์ชาพาน (2559: 90) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสำเร็จ ความคล่องแคล่ว ความชำนาญการ ในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพของผู้เรียนอันเป็นผลมาจาก การเรียนการสอน การฝึกฝน การอบรม หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล สามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุตรณัฐัน วันโส (2559: 60) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัด การเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้วว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใดมีความสามารถชนิดใด โดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดผลการเปลี่ยนแปลงตลอดจนประสบการณ์การเรียนรู้ ทักษะ ในเนื้อหาสาระวิชานั้นที่ได้ศึกษามาแล้วที่แสดงมาว่ามีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับใด โดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกันและผู้วิจัยใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบทดสอบครั้งนี้มีรายละเอียด ดังนี้

Bloom, 1958 (อ้างถึงใน ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช, 2544: 38-39) ได้กล่าวถึงแนวคิดการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่

2.1 ความรู้ความจำ หมายถึง การระลึกได้ของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยพบเห็น เคยได้ยินหรือเคยได้มีประสบการณ์มาแล้ว เป็นเรื่องของความสามารถในการจดจำสิ่งต่าง ๆ จำแนกได้ดังนี้

2.1.1 ความรู้ในเรื่อง เกี่ยวกับศัพท์ นิยาม กฎ และความจริง

2.1.2 ความรู้ในวิธีการ เกี่ยวกับระเบียบ แบบแผน ลำดับชั้น แนวโน้ม ประเภทเกณฑ์

2.1.3 ความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง เกี่ยวกับวิชา การขยายหลักวิชา ทฤษฎี และโครงสร้าง

2.2 ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญหรือแปลความหมายของสิ่งของ หรือสัญลักษณ์ จำแนกได้ดังนี้

2.2.1 การแปลความหมายของศัพท์ วลี การเปลี่ยนรูป

2.2.2 การตีความ เป็นการสรุป เรียงลำดับ จำแนกความแตกต่าง

2.2.3 การขยายความ เป็นการคาดคะเน อ่างสรุป ทำนาย ตัดสิน ขยายความเพิ่มเติม

2.3 การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ หรือความเข้าใจในสิ่งที่รู้เห็นมานั้นไปแก้ปัญหาใหม่ได้ สามารถนำไปสรุป เลือกใช้ พัฒนา สร้าง สาธิต วางแผนเพื่อแก้ปัญหา

2.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ออกมาเป็นส่วนย่อยได้ว่าสิ่งนั้นประกอบด้วยส่วนย่อย ๆ อะไรบ้าง ส่วนใดเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด แต่ละส่วนย่อยนั้นสัมพันธ์กันอย่างไร จำแนกได้ดังนี้

2.4.1 วิเคราะห์ความสำคัญ บอกความสำคัญ วิจารณ์ หรืออภิปรายองค์ประกอบ

2.4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เปรียบเทียบ บรรยายเหตุและผล จัดหมวดหมู่

2.4.3 วิเคราะห์หลักการ จุดประสงค์ อธิบายความเป็นมา หาข้อสรุป

2.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการผสมส่วนต่าง ๆ หรือส่วนย่อย ๆ นั้นเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่สมบูรณ์กว่า หรือดีกว่า หรือแปลกกว่าเดิม จำแนกได้ดังนี้

2.5.1 สังเคราะห์ข้อความ เขียนบทความ โครงสร้าง แต่งเรื่องใหม่

2.5.2 สังเคราะห์แผนงาน เป็นการวางแผน เป้าหมาย กำหนดจุดประสงค์ หรือวิธีทำงาน

2.5.3 สังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการรวบรวมเรื่อง หรือสร้างความสัมพันธ์

2.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาตัดสินเรื่องราว หรือเหตุการณ์ ต่าง ๆ ว่าดีหรือไม่ดี และเหมาะสมหรือไม่ จำแนกได้ดังนี้

2.6.1 ประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน โดยใช้วิธีการตัดสิน พิจารณาหรือเปรียบเทียบ

2.6.2 ประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายนอก โดยใช้วิธีการตัดสิน ได้แย้งพิจารณาหรือเปรียบเทียบ

ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539: 33-39) ได้ให้แนวคิดในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1) ความรู้ความจำ หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนรู้ ไปแล้วเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ กฎ และทฤษฎี

2) ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย การจำแนก การขยายความ และการแปลความหมาย โดยใช้ข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการกฎ และทฤษฎี

3) การนำความรู้ไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้และวิธีการต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือที่แตกต่างไปจากที่เคยเรียนรู้มา โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

4) การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เช่น วิเคราะห์องค์ประกอบความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ

5) การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่อย่างมีความหมาย

6) การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูลคุณค่าของหลักการ โดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องพิจารณาถึงลักษณะในการวัดที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งในการวัดผลนั้นจะทำให้แสดงผลการวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว เครื่องมือที่ใช้วัดนั้นต้องมีความน่าเชื่อถือ ยุติธรรมและถูกต้อง โดยต้องผ่านการหาคุณภาพที่ได้รับการยอมรับ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2547: 122) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดการเรียนรู้ในเนื้อหาและจุดประสงค์รายวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นเครื่องมือหลักของการวัด

สมนึก ภัททิยธนี (2553: 76-79) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้น และแบบทดสอบมาตรฐาน

1) แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้น ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1.1) ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้ผู้เรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

1.2) ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-False Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่ และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

1.3) ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ นั้น เพื่อให้ได้ใจความและถูกต้อง

1.4) ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) เป็นข้อสอบคล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำแต่แตกต่างกันที่ข้อ สอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำถามที่ต้องการสั้น ๆ และกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

1.5) ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบโดยมีคำถามหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะจับคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

1.6) ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) จะประกอบด้วย 2 ตอน คือตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวงและคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

2) แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่มีคุณลักษณะความเป็นมาตรฐาน 2 ประเภทคือ

2.1) มาตรฐานในวิธีการดำเนินการสอบ หมายถึง ไม่ว่าจะนำแบบทดสอบนี้ไปใช้ที่ไหนเมื่อไร ต้องดำเนินการในการสอบเหมือนกันหมด แบบสอบนี้จะมีคู่มือ ซึ่งจะบอกว่าการใช้แบบสอบนี้ต้องทำอะไรบ้าง

2.2) มาตรฐานการให้คะแนน แบบสอบประเภทนี้มีเกณฑ์ปกติไว้สำหรับการเปรียบเทียบคะแนน เพื่อจะบอกว่า การที่ผู้สอบได้คะแนนอย่างหนึ่งอย่างใด หมายถึงว่ามีความสามารถอย่างไร

สมนึก ภัททิยธนี (2553: 67-71) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังต่อไปนี้

1) ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำความเที่ยงตรงจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการทดสอบ

2) ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่คงวาไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม

3) ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกันและไม่เปิดโอกาสให้ทำข้อสอบได้โดยการเดา

4) ความลึกของคำถาม (Searching) หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะต้องไม่ถามผิวเผินหรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดตัดแปลงแก้ปัญหาแล้วจึงตอบได้

5) ความยั่วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้เรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย

6) ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางคำถามตอบชัดเจนไม่คลุมเครือ ไม่แฝงกลเม็ดให้ผู้เรียนง

7) ความเป็นปรนัย (Objective) โดยมีคุณสมบัติ 3 ประการ

- 7.1) ตั้งคำถามให้ชัดเจน ทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมาย
- 7.2) ตรวจสอบให้คะแนนได้ตรงกัน แม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือตรวจ
- 7.3) แปลความหมายของคะแนนให้เหมือนกัน

8) ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อสอบมากพอประมาณ ใช้เวลาสอบพอเหมาะ ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจสอบให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการสอบที่ดี

9) อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถในการจำแนกผู้เข้าสอบ แบบทดสอบที่ดีจะต้องมีอำนาจจำแนกสูง

10) ความยาก (Difficulty) ขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่เป็นหลักยึด เช่น ตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ ข้อสอบที่ดีคือ ข้อสอบที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป หรือมีความยากพอเหมาะ ส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์นั้นความยากง่ายไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญอยู่ที่ข้อสอบนั้นได้วัดในจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริงหรือไม่ ถ้าวัดได้จริงก็นับว่าเป็นข้อสอบที่ดีได้แม้ว่าจะเป็นข้อสอบที่ง่ายก็ตาม

จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ออกแบบนั้นต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา ซึ่งมีรูปแบบในการทดสอบที่หลากหลายโดยผู้สอนจะต้องเลือกรูปแบบแต่ละประเภทที่สามารถตอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์นั้น ๆ รวมไปถึงคุณลักษณะที่ดี ของแบบทดสอบไม่ว่าจะเป็นความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความยุติธรรม อำนาจจำแนก ความยาก เป็นต้น

4. หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะมีคุณภาพได้นั้นจะต้องอาศัยหลักการสร้างที่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง กรอนลันด์ (Gronlund, 1993 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2546: 43) ได้ให้หลักการสร้างไว้ดังนี้

1) ต้องนิยามพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการจะวัดให้ชัดเจนโดยกำหนดในรูปของจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของบทเรียนหรือรายวิชาด้วยคำที่เฉพาะเจาะจงสามารถวัดและสังเกตได้

2) ควรสร้างแบบทดสอบวัดให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ ที่ได้กำหนดไว้ทั้งหมดในระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้และระดับที่ระดับซับซ้อนมากขึ้น

3) แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรวัดพฤติกรรม หรือผลการเรียนที่เป็นตัวแทนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องกำหนดตัวชี้วัด และขอบเขตผลการเรียนรู้ที่จะวัดแล้วจึงเขียนข้อสอบตามพฤติกรรม หรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด

4) แบบทดสอบที่สร้างขึ้น ควรประกอบด้วยข้อสอบชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด

5) ควรสร้างแบบทดสอบโดยคำนึงถึงแผนหรือวัตถุประสงค์ของการนำผลการทดสอบไปใช้ประโยชน์ จะได้เขียนข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และทันใช้ตามแผนที่กำหนดไว้ เช่น การใช้แบบทดสอบก่อนการเรียนการสอน สำหรับตรวจสอบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนเพื่อสอน

ซ่อมเสริม การใช้แบบทดสอบระหว่างการเรียนการสอนเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน และ การใช้แบบทดสอบหลังการเรียนการสอน เพื่อตัดสินผลการเรียน

6) แบบทดสอบที่สร้างขึ้น จะต้องทำการตรวจให้คะแนนไม่มีความคลื่อนจากการวัด (Measurement Errors) ซึ่งไม่ว่าจะนำแบบทดสอบไปทดสอบกับผู้เรียนในเวลาที่แตกต่างกันจะต้องได้ผลการวัดเหมือนเดิม

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แนวความคิดในการวัดที่นิยมกัน ได้แก่ การเขียนข้อสอบวัดตามการจัดประเภท จุดมุ่งหมายทางการศึกษา ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ของ (Bloom, 1967 อ้างถึงใน สิริพร ทิพย์คง, 2545: 192) ดังนี้

1) วัดความรู้ความจำ หมายถึง การระลึกได้ของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยพบเห็น เคยได้ยิน หรือเคยได้มีประสบการณ์มาแล้ว เป็นเรื่องของความสามารถในการจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้

2) วัดด้านความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญหรือแปลความหมายของสิ่งหรือสัญลักษณ์ที่ได้พบเห็นได้ถูกต้อง

3) วัดด้านการนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้หรือความเข้าใจในสิ่งที่รู้เห็นมานั้นไปแก้ปัญหาใหม่ได้

4) วัดด้านการวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ ได้ว่าสิ่งนั้นประกอบไปด้วยส่วนย่อย ๆ อะไรบ้างส่วนใดเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด แต่ละส่วนย่อยนั้นสัมพันธ์กันอย่างไร

5) วัดด้านการสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการผสมส่วนต่าง ๆ หรือส่วนย่อย ๆ นั้นเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่สมบูรณ์กว่าหรือดีกว่า หรือแปลกกว่าเดิม

6) วัดด้านการประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาตัดสินเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่าดีหรือไม่ดีและเหมาะสมหรือไม่

บุญชม ศรีสะอาด (2547: 122-123) กล่าวว่า ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลนั้น นิยมสร้างโดยยึดตามการจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษา ด้านพุทธิพิสัยของ Bloom (Benjamin S. Bloom) และคณะ ที่จำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation) การสร้างข้อสอบถ้าวัดตาม 6 ประเภทเหล่านี้ก็必将มีความครอบคลุมพฤติกรรมต่าง ๆ ครอบคลุมแนวคิดที่ใช้กันมากเช่นกัน ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ คือ วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะกำหนดในรูปจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ลักษณะนี้เป็นการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Measurement ตัวย่อ CRM)

จากหลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถสรุปได้ว่าการทดสอบโดยทั่วไปมักนิยมจำแนกตามจุดประสงค์การศึกษาด้านพุทธิพิสัย 6 ประเภท ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

5. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์
บุญชม ศรีสะอาด (2547: 59-61) กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนแบบอิงเกณฑ์ ดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาชั้นแรกจะต้องทำการวิเคราะห์ว่ามีหัวข้อเนื้อหาใดบ้างที่
ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และที่จะต้องวัดแต่ละหัวข้อเหล่านั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม
หรือสมรรถภาพอะไร กำหนดออกมาให้ชัดเจน

2) กำหนดพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ จากชั้นแรกพิจารณาต่อไปว่าจะวัดพฤติกรรม
ย่อยอะไรบ้าง อย่างละกี่ข้อ พฤติกรรมย่อยดังกล่าว คือ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั่นเอง เมื่อกำหนด
จำนวนข้อตามที่ต้องการจริงเสร็จแล้วต่อมาพิจารณาว่าจะต้องออกข้อสอบเกินไว้หัวข้อละกี่ข้อ
ควรออกเกินไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ทั้งนี้หลังจากที่นำไปทดลองใช้ และวิเคราะห์หาคุณภาพของ
ข้อสอบรายข้อแล้ว จะตัดข้อที่มีคุณภาพไม่เข้าเกณฑ์ออก ข้อสอบที่เหลือจะได้ไม่น้อยกว่าจำนวนที่
ต้องการจริง

3) กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบขั้นตอนนี้จะเหมือนกับขั้นตอน
ที่ 2 ของการวางแผนสร้างข้อสอบแบบอิงกลุ่มทุกประการคือ ตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด
และศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ เช่น ศึกษาหลักในการเขียนคำถามแบบนั้น ๆ ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบเพื่อวัด
จุดประสงค์ประเภทต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบ เพื่อที่จะได้นำมาใช้ในการเขียน
ข้อสอบของตน

4) เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบ ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางที่กำหนด
จำนวนข้อสอบของแต่ละจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และใช้รูปแบบเทคนิคการเขียนตามที่ได้ศึกษา
ในขั้นที่ 3

5) ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วในขั้นที่ 4 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้ง
หนึ่งโดยพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชา แต่ละข้อวัดพฤติกรรมหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่
ต้องการหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความชัดเจนเข้าใจง่ายหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าเกณฑ์หรือไม่
ทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6) ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของ
ข้อสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล และด้านเนื้อหาจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน
พิจารณาข้อสอบแต่ละข้อวัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่ ถ้ามีข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ ควรพิจารณา
ปรับปรุงให้เหมาะสม เว้นแต่จะไม่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างชัดเจน

7) พินิจแบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสม
เข้าเกณฑ์ในขั้นที่ 6 มาพินิจเป็นแบบทดสอบ มีค่าชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบ วิธีตอบ จัดวางรูปแบบ
การพิมพ์ให้เหมาะสม

8) ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพ และปรับปรุง

9) พินิจแบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จากผล
การวิเคราะห์ในขั้นที่ 8 มาพินิจเป็นแบบทดสอบฉบับจริงต่อไป โดยเน้นรูปแบบการพิมพ์ที่ประณีต
มีความถูกต้องมีค่าชี้แจงที่ละเอียดชัดเจน ผู้อ่านเข้าใจง่าย

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2550: 99-101) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรการสร้างแบบทดสอบ ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดซึ่งเป็นการระบุจำนวนข้อสอบและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด

2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวัง จะให้เกิดกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3) กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้างโดยการศึกษารายละเอียดหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะใช้แบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความเข้าใจในหลักการและวิธีการเขียนข้อสอบ

4) เขียนข้อสอบผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้ว

5) ตรวจสอบข้อสอบเพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้ มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา ทบทวน ตรวจสอบข้อสอบอีกครั้ง ก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6) จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลองเมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้ว ให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมดจัดทำเป็น แบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบและจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7) ทดลองและวิเคราะห์ข้อสอบการทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ต้องการสอนจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพโดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดลองสอบ และวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดลองสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ต่อไป

8) จัดทำแบบทดสอบฉบับจริงจากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพ หรือมีคุณภาพไม่ดีอาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

จากขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสร้างมีดังนี้ 1) วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์ 2) กำหนดหัวข้อในการทดสอบ 3) กำหนดรูปแบบในการทดสอบ 4) เขียนข้อสอบ 5) ตรวจสอบ 6) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 7) พิมพ์แบบทดสอบ 8) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ วิเคราะห์ผล ปรับปรุง 9) จัดทำแบบทดสอบฉบับจริงจากผลการทดลองใช้

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542: 577-588) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข อิ่มเอมใจเมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนเองได้รับการตอบสนอง ความพึงพอใจ

กรองแก้ว อยู่สุข (2542: 29) กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้น ๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2553: 228) กล่าวถึงความพึงพอใจ เป็นสภาพความรู้สึกที่มีความสุข สดชื่นต่อบุคคล สิ่งของ และบริการ เป็นภาวะทางอารมณ์เชิงบวกที่บุคคลแสดงออกเมื่อได้รับผลสำเร็จทั้งปริมาณและคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมาย ตามความต้องการ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553: 323) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจในการร่วมกิจกรรม แบบเต็มใจ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กล่าวสรุปความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพ ความรู้สึกพอใจในการร่วมกิจกรรม แบบเต็มใจ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นภาวะทางอารมณ์เชิงบวกที่บุคคลแสดงออกเมื่อได้รับผลสำเร็จทั้งปริมาณและคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมาย ตามความต้องการ

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทศนีย์ ทองสว่าง (2549: 63) ได้กล่าวกับทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1) ความต้องการทางกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค

2) ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

3) ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นความต้องการยอมรับจากเพื่อน

4) ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือและสถานะทางสังคม

5) ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2552: 158-162) กล่าวว่า ศาสตราจารย์มาสโลว์ ได้แบ่งความต้องการ (Basic Needs) ออกเป็น 5 ประเภท คือความต้องการทางสรีระหรือความต้องการทางร่างกาย (Physiological หรือ Physical Needs) ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย หรือสวัสดิภาพ (Safety Needs) ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love & Belonging Needs) ความต้องการ ที่จะรู้สึกว่าคุณค่า (Esteem Needs) และความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง

และพัฒนาตนเองเต็มที่ ตามศักยภาพของตน (Self-Actualization) ความต้องการพื้นฐาน 5 ชนิด ตามทฤษฎีของมาสโลว์

1) ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอ จะขาดเสียไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรมขนขวายที่จะสนองความต้องการ

2) ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย หรือสวัสดิภาพ (Safety Needs) หมายถึง ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ชู่เชียว บังคับ จากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกัน ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

3) ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love and Belonging Needs) มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่นและต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิกคนที่รู้สึกว่าจะเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่จะต้องซ่อมความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าตนเป็นที่รักและยอมรับของหมู่จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

4) ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า (Esteem Needs) ความต้องการนี้ประกอบด้วย ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถมีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้ จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่าตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5) ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาตามศักยภาพของตน (Need for Self-Actualization) เป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน กล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึก ยอมรับตนเองทั้งส่วนที่ส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าตื่นเต้นและมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ ที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น “Self-Actualization” อย่างสมบูรณ์

จากทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของบุคคล เกิดจากการที่มีบางสิ่งมากระตุ้นให้เกิดความรู้สึกถึงความสำเร็จของกิจกรรม รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้การสร้าง ความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับบุคคลต้องคำนึงถึงธรรมชาติของบุคคลนั้นด้วย เพื่อให้ได้รับการตอบสนองตามที่ต้องการ และนำไปสู่ความสำเร็จในกิจกรรมที่ปฏิบัติได้

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 155) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจมีผลทำให้การปฏิบัติงานเกิดความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานและประสิทธิผลของการทำงาน การวัดความพึงพอใจจะทำให้ได้ผลถูกต้องนั้นเป็นเรื่องยาก เนื่องจากความพึงพอใจของบุคคลเหล่านั้นแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง แต่การวัดความพึงพอใจก็สามารถทำได้ โดยให้ผู้ถูกวัดความพึงพอใจบอกถึงกิจกรรมหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เขาชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี แนวคิดเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจแบ่งการวัดออกเป็นหลายลักษณะ ดังนี้

1) การแบ่งแบบวัดตามลักษณะของข้อความที่ถาม

1.1) แบบสำรวจแบบปรนัย (Objective Surveys) เป็นแบบวัดที่มีคำถามและคำตอบให้เลือกตอบ โดยที่ผู้ตอบเลือกคำตอบตามความคิดเห็นและความรู้สึกข้อมูลที่ได้รับสามารถวิเคราะห์ด้วยเชิงปริมาณ

1.2) แบบสำรวจเชิงพรรณนา (Descriptive Survivors) เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบด้วยคำพูดและข้อความและข้อเขียน เขียนเป็นแบบสัมภาษณ์และคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบมีอิสระในการตอบคำถาม ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

2) การแบ่งแบบวัดตามคุณลักษณะของงาน

2.1) แบบวัดความพึงพอใจงานทั่วไป เป็นแบบวัดที่วัดความพึงพอใจของบุคคลที่มีความพึงพอใจกับงานที่ทำอยู่ในหน่วยงาน

2.2) แบบวัดความพึงพอใจเฉพาะเกี่ยวกับงาน ลักษณะของแบบวัดนี้เป็นการวัดความพึงพอใจในงานแต่ละด้าน แบบวัดความพึงพอใจที่นิยมใช้กันมีอยู่ 3 วิธี ดังนี้

2.2.1) แบบวัดของเทอสโตน

2.2.2) แบบวัดของลิเคิร์ท

2.2.3) แบบวัดของออสกูด

สมนึก ภัททิยธนี (2551: 37) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบสอบถาม มีดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม ผู้สร้างแบบสอบถามต้องระบุ จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามให้ชัดเจนว่า จะนำแบบสอบถามนำไปใช้ในเรื่องอะไร เช่น เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลของการวิจัย หรือใช้เป็นเครื่องมือในการประเมิน

2) กำหนดประเด็นหลัก หรือพฤติกรรมหลักที่จะวัดให้ครบถ้วนครอบคลุมว่าจะ มีประเด็นอะไรบ้าง ซึ่งสิ่งที่จะช่วยให้ผู้สร้างสามารถกำหนดประเด็นหลักได้ถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุมนั้นผู้สร้างจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาระ หรือทฤษฎี หรือโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ ต้องการวัดแล้วจำแนกออกเป็นประเด็นย่อย ๆ

3) กำหนดชนิด หรือรูปแบบของแบบสอบถาม โดยเลือกให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะวัดและลักษณะของกลุ่มผู้ตอบ

4) กำหนดข้อความคำถาม โดยอาจจะกำหนดในเบื้องต้นว่าการสอบถามมีความยาว มากน้อยเพียงใด และคลุมประเด็นหลัก ประเด็นย่อยอย่างไรบ้าง โดยวิธีกำหนดสัดส่วน หรือน้ำหนักของแต่ละ

ประเด็น ซึ่งขึ้นอยู่กับคำถามว่ามีจุดเน้นในเรื่องอะไร มากน้อยเพียงใด แบบสอบถาม ควรมีจำนวนพอเหมาะไม่มากหรือน้อยเกินไป

5) สร้างข้อคำถามตามจุดมุ่งหมาย ชนิดหรือรูปแบบจำนวนข้อในประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามโครงสร้างของแบบสอบถาม

6) ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนแรกตรวจสอบโดย ผู้สร้างแบบสอบถามเอง เป็นการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงคำถามตลอดจนการเรียงลำดับข้อกระทงความจนเป็นที่น่าพอใจ ตอนที่สองตรวจสอบพิจารณาให้คำแนะนำและวิจารณ์ โดยผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการ

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) ควรนำไปทดลองกับกลุ่มที่มี ลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง เพียงจำนวนหนึ่ง

8) วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยนำผลการทดลองมาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพ และปรับปรุงแบบสอบถามในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งในขั้นนี้หากแบบสอบถามยังไม่มีคุณภาพ เมื่อปรับปรุงแล้วก็ควรนำไปทดลอง วิเคราะห์ ปรับปรุง จนกระทั่งได้แบบสอบถามที่ดีมีคุณภาพ หรือ เป็นไปตามเกณฑ์ที่ต้องการจึงจะนำไปใช้จริง

9) จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

โยธิน แสงดี (2551: 9) กล่าวว่า มาตรฐานความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1) การใช้แบบสอบถาม จะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

2) การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะให้ข้อมูลที่เป็จริงได้

3) การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

จากการสร้างแบบความพึงพอใจที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า ลักษณะในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหา โดยต้องคำนึงถึงหลักในการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ 1) กำหนดจุดมุ่งหมาย 2) กำหนดประเด็นหลักในการสอบถาม 3) กำหนดชนิดหรือรูปแบบในการใช้งานตามความเหมาะสม 4) กำหนดข้อคำถาม 5) สร้างข้อคำถามตามจุดมุ่งหมาย 6) ตรวจสอบแก้ไข 7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ 8) วิเคราะห์แบบสอบถาม 9) จัดพิมพ์แบบสอบถามตัวจริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ (2560: 207) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการเรียนโดยการบรรยายปกติ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ที่ดิน

อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา ในรายวิชาการบัญชีสินทรัพย์ของนักศึกษาคณะบัญชีชั้นปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD กับกลุ่มที่เรียนโดยการบรรยายแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาการบัญชีสินทรัพย์หัวข้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคาของนักศึกษาคณะบัญชีชั้นปีที่ 2 กลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยการบรรยายปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุนิสา ทรัพย์สูงเนิน (2563: 87) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาการบัญชี ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สาขาการบัญชี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักศึกษาที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD อยู่ในระดับดี และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD อยู่ในระดับมาก

จิตินันท์ มงศิริ (2566: 115) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีเบื้องต้นโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานกลุ่ม และเจตคติต่อการเรียนบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น เรื่องการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปและแยกประเภททั่วไป ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับทางสถิติ .05 2) ทักษะการทำงานกลุ่มของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และ 3) เจตคติต่อการเรียนบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

วานิดา อุดมเศรษฐ์ (2566: 72) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง สิลละ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Serajli and Halim (2020: 1) การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของแบบจำลอง STAD ต่อความสำเร็จของนักเรียนในวิชาหลักการบัญชี โดยเฉพาะในหัวข้อบัญชีแยกประเภท การศึกษานี้ยังประเมินความเข้าใจ แรงจูงใจ ทศนคติ และความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้หลักการบัญชีหลังจากใช้แบบจำลอง STAD ใช้วิธีการเชิงปริมาณที่มีการออกแบบกึ่งทดลอง การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สายสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย นักเรียนในกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลัง และแบบสอบถามแบบสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน การวิเคราะห์เชิงพรรณนาใช้เพื่ออธิบายการรับรู้ของนักเรียนต่อการเรียนรู้หลักการบัญชี

หลังจากใช้แบบจำลอง STAD การวิเคราะห์เชิงอนุมานเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ เช่น การทดสอบค่าที่ตัวอย่างอิสระ การทดสอบค่าที่ตัวอย่างแบบคู่ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่ออธิบายความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของการศึกษา ผลการวิจัยพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มการรักษาและกลุ่มควบคุมในช่วงหลังการทดสอบ โดยกลุ่มทดลองมีการปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญและสูงขึ้น (คะแนนเฉลี่ย = 18.267) เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม (คะแนนเฉลี่ย = 15.133) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่ แข็งแกร่ง ($r = 0.745$) ระหว่างแบบจำลอง STAD และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการวิเคราะห์หลัง การทดสอบ ผลการรับรู้หลักการบัญชีของนักศึกษาหลังใช้แบบจำลอง STAD พบว่าระดับความเข้าใจ และแรงจูงใจอยู่ในระดับสูง ผลการวิจัยพบว่าแบบจำลอง STAD ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจ และแรงจูงใจของนักเรียนในวิชาหลักการบัญชี ความหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ชี้ให้เห็นว่าแบบจำลอง STAD สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของหลักการบัญชีได้

จากการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นวิธีการหนึ่งส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้ ผู้วิจัยจึง สนใจที่จะพัฒนาทักษะวิชาชีพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทำให้นักเรียนมีคุณภาพเป็น กำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

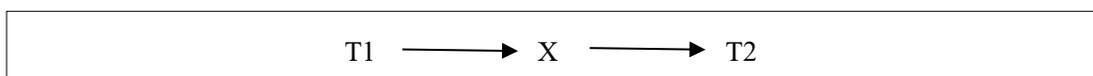
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสตูล แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 3 ห้อง จำนวน 75 คน จากวิทยาลัยเทคนิคสตูล จำนวน 2 ห้อง 55 คน และวิทยาลัยการอาชีพละงู จำนวน 1 ห้อง 20 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 1 ห้อง จำนวน 20 คน วิทยาลัยการอาชีพละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-group pretest-posttest design) โดยมีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

ภาพ 2 รูปแบบการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

- T1 แทน การทดสอบความเข้าใจก่อนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
- X แทน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
- T2 แทน การทดสอบความเข้าใจหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีดังนี้

1. คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแต่ละชนิดตามขั้นตอนดังนี้

1. คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

ผู้วิจัยสร้างคู่มือการจัดการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ดังนี้

- 1.1 การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มีขั้นตอนดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และแบบฝึกหัด ประเมินผลการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เป็นความรู้เพิ่มเติม สรุปได้ว่าในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 มีความมุ่งเน้นให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปนั้นควรมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ครอบคลุมทั้งในด้านการงานเฉพาะทางด้านบัญชี ความสามารถ

ในการใช้เทคโนโลยี ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองในระยะยาว เพื่อเตรียมความพร้อมสู่โลกการทำงานและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล ได้แก่ ลักษณะ กฎหมาย ข้อบังคับ สรุปได้ว่า สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) เป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าซึ่งดำรงอยู่ในรูปแบบดิจิทัล สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และ โทเคนดิจิทัล (Digital Token) 1) ลักษณะของสินทรัพย์ดิจิทัล คริปโทเคอร์เรนซี เป็นสกุลเงินดิจิทัลที่สร้างขึ้นบนเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) ใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า บริการ หรือการโอนมูลค่า ตัวอย่างเช่น Bitcoin, Ethereum ส่วนโทเคนดิจิทัลเป็นหน่วยที่แสดงถึงสิทธิหรือมูลค่าบางอย่าง เช่น การระดมทุนผ่าน ICO (Initial Coin Offering) หรือ STO (Security Token Offering) ในส่วนของกฎหมายและข้อบังคับสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทยถูกกำกับโดย พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดมาตรการในการควบคุมและกำกับดูแลการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล รวมถึงการออกโทเคนดิจิทัล

1.1.3 ศึกษาแผนการสอนตามแนวคู่มือครูของกระทรวงศึกษาและใบงานช่วยสอนของกรมอาชีวศึกษา วิชาการบัญชีเบื้องต้น (รหัสวิชา 20201-1002)

1.1.4 จัดทำคู่มือการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้และโครงสร้างของกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยแบ่งเป็น 5 แผนการจัดการกิจกรรม ดังรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 กำหนดการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

ลำดับที่	แผนการจัดการกิจกรรมที่	รายการสอน (เรื่อง)	จำนวนคาบ
1	1	มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ	2
2	2	ฝึกวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่	2
3	3	การบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป	2
4	4	ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท งบทดลอง	2
5	5	จัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)	2
รวม			10

1.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านประเมินความเหมาะสมใช้เปรียบเทียบกับระดับคะแนนแบบสอบถาม โดยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม
ระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม
ระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม
ระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม
ระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง องค์กรประกอบของแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม
ระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม
ศรีสะอาด, 2556: 99-100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม คือ ถ้าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น
ผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 67)
จะถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพเหมาะสม ซึ่งผลการตรวจพิจารณาความสอดคล้องของ
การวัดผลประเมินผลกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีความ
เหมาะสมเท่ากับ 4.59 ซึ่งถือว่าอยู่เกณฑ์เหมาะสมมากที่สุด (ดังภาคผนวก ง)

1.1.6 ดำเนินการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเสนอให้มีการตรวจสอบเรื่องของแบบใบงานกลุ่ม ใบงานรายบุคคล และแบบทดสอบ
ก่อนเรียน - หลังเรียนของแต่ละแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตรวจสอบในเรื่องของเฉลย
ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.1.7 นำคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว
นำไปทดลองใช้ (tryout) กับนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สอนและให้คำปรึกษาระหว่างการทดลองอย่างใกล้ชิด เพื่อตรวจสอบ
ความเป็นไปได้ ความถูกต้องความเหมาะสม และบันทึกปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบและนำมา
แก้ไขและปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งจากการสังเกตพบว่านักเรียนแสดงการมีส่วนร่วมในการทำงาน
ในใบงานกลุ่มเป็นอย่างดี คนเก่งช่วยเหลือคนอ่อน อธิบายวิธีการทำงานและแนะนำการปฏิบัติได้ดี

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี จากเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ซึ่งคำถามสอดคล้องสมรรถนะในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

2.2.1 แสดงความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หลักการ จำแนกหมวดบัญชี วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชี

2.2.2 แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

2.2.3 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

2.2.4 อธิบายความสำคัญ ประเภท และรูปแบบของสมุดรายวันทั่วไป

2.2.5 ปฏิบัติการลงบันทึกบัญชีในสมุดรายวันได้

2.2.6 แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชีในการผ่านรายการบัญชี

2.2.7 ปฏิบัติงานบัญชีการผ่านรายการบัญชีได้อย่างถูกต้อง

2.2.8 แสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)

2.2.9 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)

2.3 สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมทางสมองด้านความรู้พื้นฐานทางบัญชี (K) ที่สามารถวัดด้านความรู้-ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้และการวิเคราะห์รายการค้า และทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล (P) การปฏิบัติงานในด้านการบันทึกบัญชี จัดทำรายงานทางการเงิน ยื่นงบการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

2.4 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์ความตรงเนื้อหา การใช้ภาษา และความเหมาะสมของคำถามในแง่ความสอดคล้องกับสมรรถนะของแผนการจัดกิจกรรม โดยพิจารณาให้ความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามสมรรถนะ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามสมรรถนะ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามสมรรถนะ

บันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อเพื่อนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายข้อ โดยพิจารณาคัดเลือกจากค่า IOC

ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2555) ซึ่งจากการประเมินพบว่าข้อสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 - 1.00 (ดังภาคผนวก ง)

2.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและ จัดพิมพ์เป็นฉบับใหม่ ไปนำไปทดลองใช้ (tryout) กับนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจคำตอบ โดยให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบผิด หรือไม่ตอบ หรือตอบเกินกว่า 1 คำตอบ

2.6 นำผลการสอบที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วคัดเลือกข้อสอบจากจำนวน 60 ข้อ เพื่อนำมาใช้ในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยคัดเลือกจากค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.31 - 0.75 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 - 0.88 (ดังภาคผนวก ง) เป็นข้อสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์จำนวน 30 ข้อ ดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนข้อสอบที่สร้างและใช้จริงในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

สมรรถนะ	จำนวนข้อสอบที่สร้าง	จำนวนข้อสอบที่ใช้จริง
1. แสดงความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หลักการจำแนกหมวดบัญชี วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชี	10	4
2. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป	6	4
3. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป	4	3
4. อธิบายความสำคัญ ประเภท และรูปแบบของสมุดรายวันทั่วไป	6	2
5. ปฏิบัติการลงบันทึกบัญชีในสมุดรายวันได้	4	3
6. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชีในการผ่านรายการบัญชี	11	4
7. ปฏิบัติงานบัญชีการผ่านรายการบัญชีได้อย่างถูกต้อง	9	4
8. แสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)	5	3
9. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)	5	3
รวม	60	30

2.7 นำแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์และครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการวัดจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 93) ซึ่งจากการประเมินพบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 (ดังภาคผนวก ง)

2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ไปใช้เก็บข้อมูลในการทดลองต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 กำหนดลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ผู้เรียนรายงานตนเอง (Self-report) ตามรายการต่าง ๆ ที่ต้องการวัด จากระดับมากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีการให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

3.2 ศึกษาหลักการและแนวทางการสร้างแบบวัดความพึงพอใจที่เป็นชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นิยามปฏิบัติการของคำว่า "ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี"

3.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจโดยการเขียนรายการหรือข้อกระทงหรือข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการที่ได้นิยามไว้

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์และให้ข้อเสนอแนะ โดยมีคะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ความพึงพอใจ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ความพึงพอใจ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ความพึงพอใจ

บันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อเพื่อนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ความพึงพอใจ โดยพิจารณาคัดเลือกจากค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมบัติท้ายเรือคำ, 2555: 100) ซึ่งจากการประเมินพบว่าแบบสอบถามความพึงพอใจมีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 ทุกข้อ (ดังภาคผนวก ง)

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ปัลลอส (α) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ มีความเชื่อมั่นสูง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 (ดังภาคผนวก ง)

3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้ในการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที เพื่อเก็บคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนไว้เปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน
2. จัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 10 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง ดังนี้

ตาราง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการ กิจกรรมที่	รายการสอน (เรื่อง)	จำนวน คาบ
1	มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ	2
2	ฝึกวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่	2
3	การบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป	2
4	ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท	2
5	จัดทำงบการเงินและการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)	2
	รวม	10

3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที

4. วัดความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจต่อแผนการจัดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี จำนวน 10 ข้อ เวลา 15 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ที่นัยสำคัญ .05
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มเดียว ที่นัยสำคัญ .05
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 99-100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.51-5.00	นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
3.51-4.50	นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมาก
2.51-3.50	นักศึกษามีความพึงพอใจระดับปานกลาง
1.51-2.50	นักศึกษามีความพึงพอใจระดับน้อย
1.00-1.50	นักศึกษามีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มีดังนี้

1.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มีดังนี้

1.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.2.2 ค่าความยาก (Difficulty)

1.2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

1.2.4 ค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson)

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มีดังนี้

1.3.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.3.2 ค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ

ครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มเดียว

2.3 สอบถามความพึงพอใจต่อแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบที (<i>t-test</i>)
Sig	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน - หลังเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 กับ เกณฑ์ร้อยละ 70

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน - หลังเรียน ได้แสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

การทดสอบของกลุ่มทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	SD	t	Sig
ผลสัมฤทธิ์ ก่อนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	20	30	13.15	3.08	18.29*	.00
ผลสัมฤทธิ์ หลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	20	30	24.40	2.72		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 กับ เกณฑ์ร้อยละ 70 ได้ผลดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี กับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบของกลุ่มทดลอง	n	\bar{X}	SD	ร้อยละ	t	Sig
หลังได้รับการจัดกิจกรรม	20	24.40	2.72	81.33	40.08*	.00
เกณฑ์	20	21.00	-	70.00		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ได้แสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
ด้านเนื้อหา				
นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล	4.80	0.41	มากที่สุด	3
เนื้อหาในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเหมาะสมกับระยะเวลา	4.10	0.31	มาก	5
เนื้อหามีความน่าสนใจสามารถปรับประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นได้	4.85	0.37	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.58	0.50	มากที่สุด	-
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น	4.85	0.37	มากที่สุด	2
กิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการกลุ่มและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.85	0.37	มากที่สุด	2
ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติ	4.60	0.50	มากที่สุด	4
ภาพรวม	4.77	0.43	มากที่สุด	-
ด้านการวัดผลและประเมินผล				
ครูแจ้งแนวทางการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	4.90	0.31	มากที่สุด	1
กิจกรรมในชั้นประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาสอดคล้องกับสิ่งที่ได้เรียนรู้	4.85	0.37	มากที่สุด	2
ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม	4.80	0.41	มากที่สุด	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
ครูแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบ ทุกครั้ง	4.80	0.41	มากที่สุด	3
ภาพรวม	4.84	0.37	มากที่สุด	-
รวมทุกด้าน	4.73	0.45	มากที่สุด	-

จากตาราง 8 นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.84$, $SD = 0.37$) ข้อที่มากที่สุดข้อ ครูแจ้งแนวทางการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.90$, $SD = 0.31$) รองลงมาด้านจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.77$, $SD = 0.43$) มากที่สุดในข้อกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นและกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการกลุ่มและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งมีคะแนนเท่ากัน ($\bar{X} = 4.85$, $SD = 0.37$) และด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.50$) มากที่สุดในข้อเนื้อหาที่มีความน่าสนใจสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นได้ ($\bar{X} = 4.85$, $SD = 0.37$) เป็นลำดับสุดท้าย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 20 คน วิทยาลัยการอาชีพละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มีจำนวน 5 แผนการจัดการกิจกรรม ใช้เวลาในการดำเนินตามแผนการจัดการกิจกรรมละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล เป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.31 – 0.75 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25 – 0.88 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 10 ข้อ มีอำนาจจำแนกมากกว่า 0.33 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent samples t-test) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ด้วยการใช้การทดสอบค่าที แบบกลุ่ม (One Sample t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสูงกว่าก่อนจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ต่อการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73, SD = 0.45$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี และความพึงพอใจต่อการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์จากการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังการจัติดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัติดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการจัติดกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการจัติดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นการนำเสนอ บทเรียน 2) ขั้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม 3) ขั้นการทดสอบ 4) ขั้นการคิดคะแนนและพัฒนา คะแนน และ 5) ขั้นการตัดสินผลงานและรับรองผลงานกลุ่ม จากการวิจัยพบว่า ในขั้นที่ 2 ขั้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม ผู้เรียนได้มีการวางแผนการทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย มีการแบ่งงาน แบ่งหน้าที่ในการทำงาน นักเรียนที่เก่งคอยให้คำแนะนำแก่เพื่อนในทีมได้ดี แสดงออกถึงภาวะผู้นำ อีกทั้งนักเรียนที่อ่อน ก็มีความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือเพื่อนในการทำงานทำให้เกิดผลลัพธ์ในการทำกิจกรรมได้ดีมีคะแนนสูง และในขั้นที่ 3 ขั้นการทดสอบ พบว่าผู้เรียนระดับปานกลางและระดับอ่อน มีผลการทดสอบรายหน่วยผ่านเกินร้อยละ 60 ในแต่ละหน่วยของแผนการจัติดกิจกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ในการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะทางบัญชีในยุคดิจิทัลได้ดีขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ที่เน้นการทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อยและการสร้างแรงจูงใจจากเพื่อนร่วมทีมช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้จากกันและกัน

และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้ความรู้ที่ได้มีความมั่นคงและยั่งยืนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สลาวิน (Slavin, 1995: 84-96) ที่ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะทำให้นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะรู้สึกว่ามีคุณค่า มีประโยชน์ต่อกลุ่มเพราะสามารถช่วยให้สมาชิกเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนได้มากขึ้น เด็กปานกลางและเด็กอ่อนก็จะรู้สึกอบอุ่นและสบายใจที่ตนมีเพื่อนที่เก่งคอยให้ความช่วยเหลือและเรียนทันบทเรียน ผลจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม จะพัฒนาทักษะทางสังคม นักเรียนจะรู้สึกถึงคุณค่าของตนเองมากขึ้นเกิดความมั่นใจในตนเอง ทุกคนมีบทบาทต่อการประสบผลสำเร็จของกลุ่มเท่ากัน รวมถึงแนวคิดของ Johnson, Johnson and Holubec (1993: 10) ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการเรียนรู้เชิงลึกและการเข้าใจจากการทำงานร่วมกันซึ่งจะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เกิดการเข้าใจเนื้อหาที่ลึกซึ้งขึ้น นอกจากนี้ การอธิบายแนวคิดให้เพื่อนร่วมทีมฟังยังเป็นการช่วยเสริมสร้างความเข้าใจของตนเองเพิ่มอีกด้วย อีกทั้งยังช่วยในเรื่องของการพัฒนาทักษะทางสังคมและการสื่อสาร สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพิ่มความมั่นใจตนเอง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา ทรัพย์สูงเนิน (2563: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาการบัญชี ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาการบัญชี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตินันท์ มงคลศิริ (2566: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีเบื้องต้น โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น เรื่องการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปและแยกประเภททั่วไป ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนในเรื่องของการพัฒนาของนักเรียน พบว่า ในแผนการจัดกิจกรรมที่ 4 นักเรียน มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยสูงสุด นักเรียนให้ความร่วมมือช่วยกันวิเคราะห์การบันทึกบัญชีและผ่านรายการค้าไปยังบัญชีแยกประเภทได้อย่างแม่นยำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่บ่อยครั้ง มีเวลาที่เหมาะสมกับเนื้อหา จึงส่งผลให้นักเรียน มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยสูงสุด ส่วนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 พบว่า นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการ เฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากเนื้อหาในเรื่องนี้ค่อนข้างยากที่เกี่ยวข้องกับตัวกฎหมายตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน ซึ่งอาจจะเยอะเกินไปที่จะทำความเข้าใจหรือเวลาไม่เหมาะสมกับเนื้อหา จึงส่งผลนักเรียนมีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า กลุ่มที่มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยสูงสุด คือ กลุ่ม 1 อาจเนื่องมาจากนักเรียนในกลุ่มนี้มีความสนใจ และตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้น ในการค้นคว้าหาความรู้รวมไปถึงมีพฤติกรรมทำงานกลุ่มที่ดี เพราะนักเรียนมีความรับผิดชอบ ในการทำงานกลุ่ม มีการให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มและมีการแสดงความคิดเห็นขณะทำงานกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนในกลุ่มนี้มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยสูงสุด ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยต่ำสุด คือ กลุ่ม 3

อาจเนื่องมาจากนักเรียนในกลุ่มนี้ไม่สนใจและไม่ตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง คนที่เรียนอ่อนไม่พยายามที่จะทำความเข้าใจ หรือสนใจเรียนจึงทำให้นักเรียนในกลุ่มนี้มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยต่ำสุด นอกจากนี้ นักเรียนยังได้รับรู้ถึงทักษะทางบัญชีที่เกิดขึ้นจากการได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและเข้าใจยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2526: 39-40) ทักษะการปฏิบัติงานด้านบัญชี คือ ความสามารถ ความชำนาญกล้ามเนื้อของบุคคล ซึ่งเรียกกันว่าทักษะ ปฏิบัติหรือทักษะทางกล้ามเนื้อ การเกิดทักษะทางกล้ามเนื้อหรือทักษะปฏิบัติจึงเป็นลักษณะของ พฤติกรรมที่เป็นผลผลิตจากเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมของกล้ามเนื้อที่แสดงออกในลักษณะของความถูกต้องความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญและชำนาญที่ต้องอาศัยการฝึกหัดที่เหมาะสม

2. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ระดับพึงพอใจมากและเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 โดยแบบสอบถามความพึงพอใจแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 3) ด้านการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ มากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ในข้อที่ครูแจ้งแนวทางการวัดและประเมินผล ในแผนการจัดกิจกรรมแต่ละแผนการจัดกิจกรรมว่ามุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมแบบใด พิจารณาการร่วมมือกันทำงานแบบใด เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ประกอบในการให้คะแนนด้านต่าง ๆ ด้านการจัดการเรียนการสอนนักเรียนมีความพึงพอใจ 2 ข้อด้วยกัน ประกอบด้วยข้อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นและข้อกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการกลุ่มและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เนื่องจากเนื้อหาที่ผู้สอนได้นำมาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในครั้งนี้มีความทันสมัย การนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคต อีกทั้งกระบวนการในการจัดกิจกรรมมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมช่วยให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำงาน สร้างความสามัคคีเป็นหมู่คณะ และด้านเนื้อหาเป็นลำดับสุดท้าย ในหัวข้อเนื้อหาที่น่าสนใจสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นได้ อันเนื่องจากเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในครั้งนี้เป็นทักษะพื้นฐานทางบัญชี ซึ่งสามารถนำไปเป็นรากฐานในการเรียนในวิชาอื่น ๆ ที่สูงขึ้นได้ นักเรียนรู้สึกว่าเป็นวิธีการสอนที่มีความน่าสนใจเกิดการร่วมมือกันทำงาน มีการช่วยเหลือกันและกันภายในกลุ่ม รวมถึงผู้สอนให้ความเป็นกันเองทำให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้ถึงการให้เหตุผลสนับสนุนความคิดของตนเอง การแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ทำให้บรรยากาศในการจัดการเรียนดีขึ้นและนักเรียนมีความรู้สึกชอบในการเรียนวิชาบัญชีเพิ่มขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา ทรัพย์สูงเนิน (2563: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาการบัญชี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้อยู่แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตินันท์ มงศิริ (2566: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีเบื้องต้น โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานกลุ่ม และเจตคติต่อการเรียนบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียน

บัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ในบางแผนการจัดกิจกรรมนั้นควรมีการปรับความยืดหยุ่นของเวลาให้เกิดความเหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผลการวิจัย พบว่า ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ในช่วงแรกของการเข้ากลุ่ม นักเรียนที่เรียนเก่งมักจะทำงานด้วยตัวเองเพียงคนเดียว ดังนั้นในระหว่างการจัดกิจกรรม ครูควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม และคอยกระตุ้นนักเรียนที่อ่อนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จนักเรียนที่เก่งจะต้องช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน และนักเรียนที่อ่อนจะต้องพยายามที่จะเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จไปด้วยกัน

1.3 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้น หากมีครูผู้สอนต้องการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัลสามารถนำกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี นำไปใช้ โดยใช้เครื่องมือวัดความรู้และทักษะการปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัย พบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี นอกจากจะจัดกลุ่มโดยใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ควรที่จะพิจารณาการจัดกลุ่มในกรณีที่นักเรียนเป็นเด็กกลุ่มเปราะบาง

2.2 ควรทำการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี กับเนื้อหาในงานบัญชีเรื่องอื่น ๆ ในสาขาวิชางานบัญชี

2.3 ควรมีการศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ร่วมกับตัวแปรอื่น เช่น สื่อออนไลน์ เหตุการณ์จำลอง ความสามารถในการแก้ไขปัญหา

2.4 ควรมีการศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เปรียบเทียบหรือร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ เช่น TAI, JIGSAW เป็นต้น

2.5 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นการประเมินด้านความรู้และทักษะปฏิบัติตามสมรรถนะประจำแผนการจัด

กิจกรรม ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปรอื่น ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงาน
กลุ่ม ทักษะการคิดวิเคราะห์

2.6 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง
ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ซึ่งอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานด้าน
บัญชี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: องค์การส่งเสริมการค้าและ พัสตภัณฑ์.
- กรองแก้ว อยู่สุข. (2542). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2542). **กิจกรรมเสริมหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายเอกสารตำรา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาดเดช. (2544). **คู่มือการเขียนแผนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์.
- ชานน ศรีอ่อนงาม. (2549). **การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ เพื่อส่งเสริมทักษะ การสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ชูศักดิ์ วรณกุล. (2538). **กิจกรรมเสริมหลักสูตร**. เชียงใหม่: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2549). **สังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร: โอเอสพริ้นส์เฮ้าส์.
- ทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ. (2560). **การเปรียบเทียบผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับการเรียนรู้โดยการบรรยายปกติ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา ในรายวิชาการบัญชีสินทรัพย์**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- ทิตินา แชมมณี. (2561). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 22. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดินันท์ มองศิริ. (2566). **ผลการจัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีเบื้องต้น โดยใช้วิธีการสอน แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับการแก้ปัญหาของโพลยา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานกลุ่ม และเจตคติต่อการเรียนบัญชีของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย บูรพา**.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2545). **กิจกรรมการศึกษาเพื่อท้องถิ่น: เพื่อทรัพยากรมนุษย์และสังคมแห่ง การเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ก.กมลพิมพ์ (1996).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2547). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.
- บุตรธรรณ์ วันโส. (2559). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่อง ทศนิยมและเศษส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประกอบ ประพันธ์วิทยา. (2542). **ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เอกสาร ตำราสถาบันราชภัฏพระนคร.
- ประภาพรรณ สุวรรณสุข. (2537). **เอกสารการสอบชุด ระบบการเรียนการสอนหน่วยที่ 8-15**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประเสริฐ พูลผล. (2554). **การเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี เรื่องปริมาณสัมพันธ์และเจตคติต่อวิชาเคมี โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการคำนวณที่เน้นเทคนิคแฟคเตอร์เปลี่ยนหน่วยร่วมกับบันทึกการเรียนรู้แบบโต้ตอบสองทางของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). **จิตวิทยาบริหารบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรอเซท.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2558). **หลักการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. ชลบุรี: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรินทร์ พานิช. (2546). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สมการ โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 1/1 โรงเรียนเทศบาล 6 สลากกินแบ่งรัฐบาลจังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2550). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เข้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- _____. (2556). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: เข้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะมา. (2528). **กิจกรรมเสริมหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต
- ไพศาล วรคำ. (2559). **การวิจัยทางการศึกษา (Education Research)**. มหาสารคาม: ตักสิลา การพิมพ์.
- ภพ เล่าห์ไพบูลย์. (2542). **แนวการสอนวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- โยธิน แสงวดี. (2551). **การวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัย.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **ความพึงพอใจ**. ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). **เทคนิคการวิจัยการศึกษา**. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา สังฆบุตร. (2544). **การจัดกิจกรรมดนตรีไทยเสริมหลักสูตรในโรงเรียน มัธยมศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณมา วงศ์วิวัฒน์. (2549). **บัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : เอ็มพันธ์.
- วิศยา พรพิพัฒน์กุล. (2563). **นักบัญชีบริหารในยุคดิจิทัล (Online)**. <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/126283>, 18 พฤษภาคม 2567
- วานีตา อุดมเศรษฐ์. (2566). **การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง สีละ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วินุรักษ์ สุขสำราญ. (2553). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT**. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยนครินทรวิโรฒ.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). **นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้**. กานสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- วิโรจน์ เฉลยสุข. (2564). **การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิลปกร ศรีจันทเพชรและอนุวัฒน์ ภัคดี. (2564). **การบัญชีการเงินเบื้องต้นสำหรับผู้ประกอบการ**. กรุงเทพมหานคร: ทีพีเอ็น เพรส.
- สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2566). **รายงานผลการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ (Online)**. <https://allnetresult.niets.or.th/VNET/AnnouncementWeb/login.as>, 3 มกราคม 2567
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กานสินธุ์: ประสานการพิมพ์
- _____. (2553). **การวัดผลการศึกษา**. มหาสารคาม: ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2555). **สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมภพ เจริญทนต์. (2542). **เอกสารประกอบการสอน รายวิชากิจกรรมร่วมหลักสูตร**. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สีขานนท์ ชินนทอน. (2567). **การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง สถิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สิริกร กลยนิษฐ์. (2556). **การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการแบ่งผลสัมฤทธิ์ (STAD) ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย และพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). **หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
- สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์. (2526). **การสอนทักษะปฏิบัติ(Workshop Teaching)**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุนิสา ทรัพย์สูงเนิน. (2563). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาการบัญชี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2542). **กิจกรรมร่วมหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรรถพล วงศ์ษาพาน. (2559). **การพัฒนาความมีวินัยในตนเอง ทักษะวิชาชีพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกสมรรถนะที่เน้นทักษะปฏิบัติร่วมกับเทคนิค STAD วิชางานเครื่องยนต์แก๊สโซลีน สาขาวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- David W. Johnson, Roger T. Johnson and Edythe Johnson Holubec (1993). **Circles of Learning: Cooperation in the Classroom**. USA: Interaction Book Company.
- Serajli and Halim. (2020). “The Effectiveness of “Student Team Achievement Divisions” (STAD) model towards student’ achievement in the Principles of Accounting Subject.” **International Business Education Journal**. 13, 1-14.
- Slavin, Robert E. (1995). **Cooperative Learning, 2nd ed**. USA: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.สินีนานู ธรรมชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาครพิทยาคาร
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผลประเมินผล
2. นางสาวอรอุมา ส่งบำเพ็ญ ตำแหน่ง ครู อันดับ ค.ศ.3
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
ครูประจำแผนกวิชาการบัญชี
3. นายธนพงศ์ วุ่นแสง ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายแผนงานและบริการวิชาการ
สถานที่ทำงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๕๖๘

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สินีนากู ธรรมชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายวชิระ พิณฑา รหัส ๖๕G๑๙๑๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัยค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญคาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคณะดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิพร อิม ยี่สุนทร)

รองคณบดี รักษาการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๕๖๙

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอรอุมา ส่งบำเพ็ญ

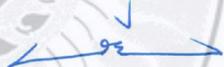
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายวชิระ พิณฑา รหัส ๖๕๖๑๙๑๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัยค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาค้นคว้าดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครอิม ยี่สุนทรจง)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๑๔๗๑

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณธนพงศ์ วุ่นแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายวิชระ พินทา รหัส ๖๕G๑๙๑๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัยค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญจการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อับรอฮิม ยี่สุนทรง)

รองคณบดี รักษาการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

พัฒนาโดย
 นายวชิระ พินทา

ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2566

คำนำ

คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล เป็นส่วนหนึ่งของคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค เอส ที เอ ดี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการทำบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจุบัน ซึ่งได้มีการทำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการทำธุรกิจ นักบัญชีจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถให้เป็นปัจจุบัน และรองรับการทำงานในอนาคตต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ปรึกษาคั่นคว่ำอิสระ ผศ.ดร.ปริดา เบ็ญการ ที่คอยให้คำแนะนำ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ตลอดจนได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ ดร.สินีนากุ ธรรมชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาครพิทยาคาร นายธนพงศ์ วุ่นแสง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายแผนงานและวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และนางสาวอรอุมา ส่งบำเพ็ญ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเพื่อให้มีความถูกต้องและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

วชิระ พิณฑา

ผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หลักการและเหตุผล	1
จุดมุ่งหมาย	1
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2
แนวทางการจัดการเรียนรู้	2
สื่อและแหล่งการเรียนรู้	3
โครงสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี	4
แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง มารัฐจักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กั้นแกะ	5
- ใบความรู้ชุดที่ 1	10
- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	17
- ใบกิจกรรมกลุ่ม	20
- ใบงานที่ 1 (รายบุคคล)	22
แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ฝึกรวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่	24
- ใบความรู้ชุดที่ 2	29
- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	37
- ใบกิจกรรมกลุ่ม	39
- ใบงานที่ 2 (รายบุคคล)	40
แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป	41
- ใบความรู้ชุดที่ 3	46
- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	54
- ใบกิจกรรมกลุ่ม	56
- ใบงานที่ 3 (รายบุคคล)	58
แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทและการปิดบัญชี	62
- ใบความรู้ชุดที่ 4	67
- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	87
- ใบกิจกรรมกลุ่ม	90
- ใบงานที่ 4 (รายบุคคล)	93
แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง จัดทำงบการเงินและการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)	105
- ใบความรู้ชุดที่ 5	111
- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	139

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
- ใบกิจกรรมกลุ่ม	143
- ใบงานที่ 5 (รายบุคคล)	147

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เวลา 10 ชั่วโมง

หลักการและเหตุผล

ในยุคดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้ส่งผลกระทบต่อวงการบัญชี การประมวลผลข้อมูลทางบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องการทักษะใหม่ๆ ในการใช้งานเทคโนโลยีเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัลจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต

เทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) เป็นวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านการทำงานร่วมกันในทีม โดยการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยและให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียนรู้ ทำกิจกรรม และแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้จากกันและกัน และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในยุคดิจิทัล

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง "ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล" โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD) เป็นการนำแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันของนักเรียน มาใช้ในการพัฒนาทักษะทางบัญชีที่สำคัญ ทั้งการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

การจัดกิจกรรมนี้จึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางบัญชีที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัล และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านี้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมาย

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานด้านบัญชีในยุคดิจิทัล
3. เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม วินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพ ในการดำรง

ชีพร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถอธิบายประเภทของหมวดบัญชีได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นตามหลักบัญชีคู่ที่รับรองโดยสภาวิชาชีพบัญชี
3. นักเรียนแสดงทักษะการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปได้
4. นักเรียนแสดงทักษะการผ่านรายการบันทึกบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไป ไปยัง สมุดรายวันแยกประเภทได้
5. นักเรียนสามารถจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

แนวทางการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี คือ การจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดกลุ่มให้นักศึกษาแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แบบละความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สอนเสนอสาระสำคัญของบทเรียน แล้วให้นักศึกษาได้เรียนรู้หรือทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบหมุนเวียนกัน เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วจะทำแบบฝึกทักษะเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนแล้วทำการทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้รายบุคคลจะถูกเปลี่ยนเป็นคะแนนของกลุ่มที่เรียกว่า กลุ่มสัมฤทธิ์ (Achievement Division) มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ขั้นการนำเสนอบทเรียน คือ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะต้องจัดเตรียมเนื้อหาสาระที่จะสอน โดยเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบกลุ่ม รวมไปถึงการเตรียมแบบทดสอบย่อยเพื่อใช้ในการทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้มีผลคะแนนพิจารณาทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม คือ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนจะจัดกลุ่มนักเรียนโดยแบ่งกลุ่มละประมาณ 4 – 5 คน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถด้านการเรียนในระดับดีปานกลาง และอ่อน คละอยู่ในกลุ่มเดียวกัน โดยประเมินระดับความสามารถของนักเรียนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชั้นเรียน เมื่อให้นักเรียนจับกลุ่มแล้วครูผู้สอนชี้แนะวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องแบ่งภาระหน้าที่รับผิดชอบให้แก่สมาชิกในกลุ่ม และจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้กิจกรรมกลุ่มดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 ขั้นการทดสอบ คือ การวัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการในการกำหนดข้อปัญหา วิเคราะห์รายการค่า การบันทึกบัญชี การจัดทำบัญชีแยกประเภท และการจัดทำบททดลอง โดยการนำไปใช้ประเมินเป็นรายบุคคลโดยไม่มีการช่วยเหลือกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการคิดคะแนนและพัฒนาคะแนน คือ เป็นขั้นที่ครูประเมินรายบุคคล ให้คะแนนรายบุคคล จากนั้นนำคะแนนของสมาชิกในกลุ่มมารวมกัน แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นการตัดสินผลงานและรับรองผลงานกลุ่ม คือ เป็นขั้นที่นำคะแนนของกลุ่มไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมถึงการประกาศผลงานของกลุ่มที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินเพื่อรับการยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมสรุปเนื้อหาในการเรียนรู้ร่วมกัน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบกิจกรรม
3. ห้องสมุด วิทยบริการ

โครงสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

แผนการเรียนรู้	สาระ	จำนวนชั่วโมง	ผลการเรียนรู้
1. แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 มาตรฐานการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ	1. ความเป็นมาของสินทรัพย์ ดิจิทัล 2. ความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน และงบแสดงฐานะการเงิน 3. สมการบัญชี 4. หมวดบัญชี	2	1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของสินทรัพย์ดิจิทัล (K) 2. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของหมวดบัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน และงบแสดงฐานะการเงิน (K) 3. ผู้เรียนตอบคำถามและร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหมวดบัญชี สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนและสินทรัพย์ดิจิทัลได้ งบแสดงฐานะการเงินได้ (P) 4. ผู้เรียนตระหนักได้ถึง ความสำคัญของวิชาชีพบัญชี (A)
2. แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 ฝึกวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่	1. เอกสารประกอบ การบันทึกบัญชี 2. การวิเคราะห์รายการค้า	2	1. ผู้เรียนสามารถแยกประเภทของเอกสารที่ใช้บันทึกบัญชีได้ (K) 2. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์รายการค้า และลงบันทึกบัญชีได้ (P) 3. ผู้เรียนจัดทำเอกสารประกอบ การบันทึกบัญชี มีความรอบคอบ (A)
3. แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 การบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป	1. ความสำคัญ ประเภท และรูปแบบของสมุดรายวันทั่วไป 2. การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป	2	1. ผู้เรียนอธิบายความสำคัญ ประเภท และรูปแบบของสมุดรายวันทั่วไปได้ (K) 2. ผู้เรียนปฏิบัติการลงบันทึกบัญชีในสมุดรายวันได้ (P) 3. ผู้เรียนมีความละเอียดรอบคอบ (A)

โครงสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล (ต่อ)

แผนการเรียนรู้	สาระ	จำนวนชั่วโมง	ผลการเรียนรู้
4. แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท	1. การจัดหมวดหมู่ การกำหนดเลขบัญชี และรูปแบบบัญชีแยกประเภท 2. การผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภททั่วไป 3. การปิดบัญชี	2	1. ผู้เรียนอธิบายวิธีการจัดหมวดหมู่ การกำหนดเลขบัญชี รูปแบบบัญชีแยกประเภทและปิดบัญชีได้ (K) 2. ผู้เรียนปฏิบัติการผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภททั่วไปและปิดบัญชีได้ (P) 3. ผู้เรียนมีความละเอียดรอบคอบในการผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภทและปิดบัญชี (A)
5. แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 จัดทำงบการเงินและการยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)	1. การจัดทำงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน 2. การยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing)	2	1. ผู้เรียนอธิบายขั้นตอนการจัดทำงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินได้ (K) 2. ผู้เรียนปฏิบัติการจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing) ได้ (P) 3. ผู้เรียนมีความละเอียดรอบคอบในการจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินออนไลน์ (E-filing) (A)
รวม		10	

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1

ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2567
 แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง มารู้อักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) คือ หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ หรือใช้กำหนดสิทธิในการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ คล้ายกับเงินตราที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบันเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ แต่สื่อกลางแลกเปลี่ยนเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นในรูปแบบดิจิทัลนั่นเอง การจัดทำบัญชีต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อนำไปคำนวณหาตัวเลขของข้อมูลทางบัญชีต่างๆ ของรายการค้าได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินเพื่อแสดงว่า ณ วันใดวันหนึ่ง กิจการมีสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนเท่าใด

สมรรถนะประจำหน่วย (สมรรถนะหลัก)

1. ผู้เรียนแสดงความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หลักการ จำแนกหมวดบัญชี วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (สมรรถนะย่อย)

ด้านความรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของสินทรัพย์ดิจิทัลได้
2. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน และงบแสดงฐานะ

การเงิน

ด้านทักษะ

1. ผู้เรียนตอบคำถามและร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนและสินทรัพย์ดิจิทัลได้ งบแสดงฐานะการเงินได้

คุณธรรม/จริยธรรม/คุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ

1. ผู้เรียนตระหนักได้ถึงความสำคัญของวิชาชีพบัญชี

สาระการเรียนรู้

1. สินทรัพย์ดิจิทัล
2. สินทรัพย์ หนี้สิน ทั้งหมุนเวียน และไม่หมุนเวียน
3. ส่วนของผู้ถือหุ้น
4. สมการบัญชี
5. งบแสดงฐานะการเงิน

การประเมินผลก่อนเรียน

1. แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ แบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ ชนิด 4 ตัวเลือก

ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกติกากการทำงานกลุ่ม
3. แจ้งเกณฑ์ในการประสบความสำเร็จ
4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน คณะความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน ในอัตราส่วน

2:2:1

- 5 ครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ

ชั้นนำเสนอบทเรียนและการทำงานเป็นกลุ่ม

1. ทบทวนบทเรียนเกี่ยวกับรูปแบบการประกอบธุรกิจแต่ละประเภทที่มีความแตกต่างกันตามประเภทของกิจการ ร่วมไปถึงลักษณะการลงทุน การขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท และโอกาสทางเศรษฐกิจ โดยเป็นการซักถามและอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

2. นำเสนอบทเรียนเรื่อง มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ โดยใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นผู้เรียนให้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทสินทรัพย์ หนี้สิน ที่มีจำแนกเป็น หมุนเวียน และไม่หมุนเวียน ตลอดจนหลักสมการบัญชี วิเคราะห์หาผลต่างที่เกิดขึ้น

3. ครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ ให้นักเรียนศึกษาร่วมกันและอภิปรายในกลุ่มย่อยเพื่อหาข้อสรุปของกลุ่มในการจำแนกความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน

4. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการแลกเปลี่ยนในกลุ่มย่อยต่อหน้าชั้นเรียน

5. นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปประเด็นของแต่ละหัวข้อให้ชัดเจนขึ้น

ขั้นการทดสอบ

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย เรื่อง มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ เป็นรายบุคคล จำนวน 10 ข้อ เป็นเวลา 15 นาที นำ คะแนนที่ได้จากทดสอบไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ คำนวณคะแนนพัฒนาการของแต่ละคน รวมคะแนนพัฒนาการของกลุ่ม

ขั้นการคิดคะแนนและพัฒนาคะแนน

1. ประเมินผลการทำงานกลุ่มและสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้
2. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบย่อย

ขั้นการตัดสินผลงานและรับรองผลงาน

1. ให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์
2. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง มาตรฐานทักษะทรัพยากรดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ
2. ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง มาตรฐานทักษะทรัพยากรดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ
3. ห้องสมุด ศูนย์วิทยบริการ

การวัดผลประเมินผลหลังเรียน

วัตถุประสงค์	เครื่องมือประเมินผล	วิธีวัดประเมินผล	เกณฑ์การวัดผลประเมินผล
ด้านความรู้ 1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของทรัพยากรดิจิทัลได้ 2. ผู้เรียนสามารถจำแนก จับคู่ ความหมายของ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนได้	1. แบบทดสอบหลังเรียน	1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	- ประเมินจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
ด้านทักษะ 1. ผู้เรียนตอบคำถามและร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนและ สินทรัพย์ดิจิทัลได้	2. แบบฝึกหัดท้ายหน่วย (ใบกิจกรรมกลุ่ม)	2. ตรวจแบบฝึกหัดท้ายหน่วย (ใบกิจกรรมกลุ่ม)	- ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
	3. ใบงานที่ 1	3. ตรวจใบงานที่ 1	- ประเมินจากการตรวจใบงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/คุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ 1. ผู้เรียนตระหนักได้ถึง ความสำคัญของวิชาชีพบัญชี	4. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	4. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	- ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

การเรียนซ่อมเสริม

1. กรณีใบงานต่ำกว่าเกณฑ์ ให้ผู้เรียนสรุปความรู้จากบทเรียนในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind map)
2. กรณีผลการประเมินหลังเรียนทำถูกต้องน้อยกว่า 70% ผู้สอนทำการสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่าน และให้ผู้เรียนสอบซ่อมอีกครั้งคนกว่าจะทำถูกต้อง 70% ขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
แผนกวิชาการบัญชี

ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
จำนวนนักเรียน 20 คน

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง มาตรฐานสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนครั้งที่ 1 สัปดาห์ที่ 1

ผลการใช้แผนการสอน

ระยะเวลาที่ใช้สอน เหมาะสม มาก น้อย
เนื้อหาการเรียนการสอน เหมาะสม มาก น้อย

ผลการเรียนของผู้เรียน

การมีส่วนร่วมของผู้เรียน มาก ปานกลาง น้อย
ความเข้าใจเนื้อหา มาก ปานกลาง น้อย
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง ต่ำ

ผลการสอนของครู

กิจกรรมการสอน เป็นไปตามแผน ไม่เป็นไปตามแผน
ผลสัมฤทธิ์ทางการสอน สูง ปานกลาง ต่ำ

■ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน

.....
.....

■ แนวทางการแก้ไขปัญหาของครูผู้สอน

.....
.....

■ ข้อเสนอแนะ

.....
.....

สรุปการเข้าชั้นเรียน

เข้าเรียนตรงเวลา..... คน เข้าเรียนสาย..... คน ขาดเรียน..... คน ลา..... คน

ลงชื่อ

(นายวิริยะ พิณฑา)

ครูผู้สอน

ใบความรู้ชุดที่ 1

เรื่อง มารู้จักสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ

สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) คืออะไร

สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) คือทรัพย์สินหรือสิ่งที่มีมูลค่า ซึ่งถูกสร้าง จัดเก็บ และแลกเปลี่ยนในรูปแบบดิจิทัล ไม่ได้มีอยู่จริงในเชิงกายภาพ แต่มีการใช้งานในระบบดิจิทัลเท่านั้น ตัวอย่างของสินทรัพย์ดิจิทัลได้แก่

1. สกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) เช่น บิตคอยน์ (Bitcoin), อีเธอเรียม (Ethereum) เป็นสกุลเงินที่สามารถแลกเปลี่ยนหรือใช้ในการทำธุรกรรมในรูปแบบดิจิทัล
2. โทเคน (Tokens) ซึ่งอาจเป็นตัวแทนของสิทธิหรือสินทรัพย์ต่างๆ เช่น โทเคนที่ใช้ในแพลตฟอร์มเกม, โทเคนเพื่อการลงทุนในโครงการต่างๆ (เช่น การระดมทุนผ่าน ICO หรือ Initial Coin Offering)
3. NFTs (Non-Fungible Tokens) ซึ่งเป็นโทเคนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่สามารถแทนที่กันได้ มักถูกใช้ในการซื้อขายงานศิลปะดิจิทัล, ไอเทมในเกม, หรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
4. ข้อมูลดิจิทัล (Digital Data) เช่น สื่อดิจิทัลต่างๆ ที่สามารถเก็บรักษาและมีมูลค่าได้ เช่น รูปภาพ วิดีโอ หรือซอฟต์แวร์
5. สินทรัพย์ดิจิทัลอื่นๆ เช่น สัญญาอัจฉริยะ (Smart Contracts) ที่ใช้ในระบบบล็อกเชน เพื่อการทำธุรกรรมอัตโนมัติ

สินทรัพย์ดิจิทัลสามารถถูกซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนในตลาดต่างๆ เช่น ตลาดซื้อขายสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency Exchange) และตลาด NFT โดยสินทรัพย์ดิจิทัลส่วนใหญ่จะใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนในการรับรองความปลอดภัยและความโปร่งใสในการทำธุรกรรม

สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

จากกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ให้ความหมายและหลักการรับรู้รายการของสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นดังนี้

สินทรัพย์ (Assets) หมายถึงทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต การรับรู้รายการสินทรัพย์ต้องเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการสินทรัพย์ทุกข้อดังนี้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต
2. รายการนั้นมีราคาทุนหรือมูลค่าที่วัดได้อย่างน่าเชื่อถือหรืออาจอธิบายได้ง่ายๆ ว่า สินทรัพย์หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตนที่มีมูลค่าเป็นตัวเงินโดยมีบุคคลหรือกิจการเป็นเจ้าของ เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร สลากออมสิน พันธบัตรรัฐบาล สัมปทานเหมืองแร่ ลิขสิทธิ์เพลง เป็นต้น

สินทรัพย์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือสินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-current Assets)

สินทรัพย์ต้องจัดเป็น**สินทรัพย์หมุนเวียน** เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1. สินทรัพย์นั้นเป็นเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ไม่มีข้อจำกัดในการใช้
2. กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น หรือตั้งใจจะขายหรือใช้ภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ
3. กิจการมีสินทรัพย์นั้นไว้โดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้น คือ มีไว้เพื่อค้า
4. กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นภายในระยะเวลา 12 เดือน นับจากรอบระยะเวลารายงาน

รอบระยะเวลารายงาน

สินทรัพย์ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้นถือเป็น**สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน**

ตัวอย่างสินทรัพย์หมุนเวียน : เงินสด เงินฝากธนาคาร เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างรับ เงินให้กู้ยืมระยะสั้น วัสดุสำนักงาน เป็นต้น

ตัวอย่างสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน : ที่ดิน อาคาร เครื่องจักร ยานพาหนะ เครื่องตกแต่งและติดตั้ง อุปกรณ์สำนักงาน ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สัมปทาน เป็นต้น

หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ โดยภาระผูกพันดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจ การรับรู้รายการหนี้สินต้องเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการหนี้สินทุกข้อ ดังนี้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพยากรจะออกจาก กิจการอันเนื่องมาจากการชำระภาระผูกพัน
2. มูลค่าที่ต้องชำระภาระผูกพันสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือหรืออาจอธิบายง่ายๆ ว่า หนี้สินหมายถึง ภาระผูกพันที่กิจการพึงมีต่อบุคคลภายนอกอันเกิดจากการซื้อสินทรัพย์ หรือการใช้บริการ และยังไม่ได้ชำระเงินให้หรือชำระให้เพียงบางส่วน เช่น ซื้อรถยนต์โดยวิธีผ่อนชำระ ซื้อคอมพิวเตอร์โดยแบ่งชำระ 4 งวด ซื้อเฟอร์นิเจอร์โดยขอเครดิต 1 เดือน ได้รับใบแจ้งหนี้ค่าไฟฟ้า ยังไม่ได้นำเงินไปชำระ จ่ายชำระค่าโทรศัพท์มือถือด้วยบัตรเครดิต เป็นต้น

หนี้สิน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือหนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) และหนี้สินไม่หมุนเวียน (Non-current Liabilities)

หนี้สินต้องจัดเป็น**หนี้สินหมุนเวียน** เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1. กิจการคาดว่าจะชำระคืนหนี้สินภายในรอบระยะเวลาดำเนินงานปกติ
2. หนี้สินนั้นถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือน นับจากรอบระยะเวลารายงาน
3. กิจการไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขในการเลื่อนการชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากรอบระยะเวลารายงาน

กว่า 12 เดือน นับจากรอบระยะเวลารายงาน

หนี้สินที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้นให้จัดเป็น**หนี้สินไม่หมุนเวียน**

ตัวอย่างหนี้สินหมุนเวียน : เงินเบิกเกินบัญชี เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า เงินกู้ยืมระยะสั้น เป็นต้น

ตัวอย่างหนี้สินไม่หมุนเวียน : เงินกู้ยืมระยะยาว เจ้าหนี้จำนอง หุ้นกู้ เป็นต้น

ส่วนของผู้เป็นเจ้าของ (Owner's Equity) หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการ หลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว

หรืออาจกล่าวได้ว่า ส่วนของเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ที่บุคคลหรือกิจการมีในสินทรัพย์ซึ่งคำนวณได้จากสินทรัพย์หักด้วยหนี้สิน และในกรณีที่บุคคลหรือกิจการไม่มีหนี้สิน ส่วนของเจ้าของ = สินทรัพย์ ส่วนของเจ้าของอาจเรียกว่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Assets or Net Worth)

ในกรณีที่บุคคลหรือกิจการเจ้าของคนเดียวอาจเรียกส่วนของเจ้าของว่า **ทุน (Capital)** ก็ได้ ดังนั้นในหนังสือเล่มนี้จะใช้คำว่า **ทุน** เนื่องจากจะกล่าวถึงเฉพาะบุคคลและกิจการเจ้าของคนเดียวเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 1

นายพานทองมีสลากออมสิน 20 ฉบับมูลค่า 1,000 บาท รถจักรยานยนต์ 1 คัน มูลค่า 15,000 บาท ให้คำนวณ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของนายพานทอง

สินทรัพย์	=	1,000 + 15,000 = 16,000 บาท
หนี้สิน	=	0 บาท
ทุน-นายพานทอง	=	16,000 - 0 = 16,000 บาท

ตัวอย่างที่ 2

นางสาวพานเงินมีเงินฝากธนาคาร 2,000 บาท จักรเย็บผ้า 1 หลัง มูลค่า 5,500 บาท เป็นหนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 2,500 บาท ให้คำนวณสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของนางสาวพานเงิน

สินทรัพย์	=	2,000 + 5,500 = 7,500 บาท
หนี้สิน	=	2,500 บาท
ทุน-นางสาวพานเงิน	=	7,500 - 2,500 = 5,000 บาท

สมการบัญชี

ความหมายของสมการบัญชี

สมการบัญชี (The Accounting Equation) คือ สมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินและส่วนของเจ้าของ

จากตัวอย่างที่ 1 จะเห็นได้ว่านายพานทอง**ไม่มีหนี้สิน** ดังนั้นสินทรัพย์ที่นายพานทองมีอยู่จำนวน 16,000 บาท จะเป็นกรรมสิทธิ์ของนายพานทองเพียงผู้เดียว ส่วนของเจ้าของหรือทุน-นายพานทองจึงเท่ากับสินทรัพย์คือ 16,000 บาท

จากตัวอย่างที่ 2 จะเห็นได้ว่านางสาวพานเงิน**มีหนี้สิน** ดังนั้นสินทรัพย์ที่นางสาวพานเงินมีอยู่จะเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคล 2 คนคือนางสาวพานเงินและอาจารย์ที่ปรึกษา กล่าวคือนางสาวพานเงินมีกรรมสิทธิ์ (ส่วนของเจ้าของหรือทุน-นางสาวพานเงิน) เท่ากับ 5,000 บาท ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษามีกรรมสิทธิ์ เท่ากับ 2,500 บาท (หนี้สิน)

รูปแบบของสมการบัญชี

จากความหมายของสมการบัญชีข้างต้นอาจเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

$$\text{สินทรัพย์ (Assets)} = \text{หนี้สิน (Liabilities)} + \text{ส่วนของผู้เจ้าของ (Owner's Equity)}$$

$$A = L + OE$$

ตัวอย่างที่ 3

ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์และหนี้สินของร้านไข่มุกตึก ซึ่งเป็นของนางสาวไข่มุกเมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1 ให้คำนวณส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน-นางสาวไข่มุก)

เงินสด	10,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	20,000	บาท
ลูกหนี้การค้า	3,500	บาท
วัสดุเสริมสวย	10,500	บาท
อุปกรณ์เสริมสวย	75,000	บาท
เจ้าหนี้การค้า	9,000	บาท
เงินกู้	30,000	บาท
	A =	L + OE
10,000 + 20,000 + 3,500 + 10,500 + 75,000	=	9,000 + 30,000 + OE
119,000	=	39,000 + OE
OE	=	119,000 - 39,000
OE	=	80,000
ส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน-นางสาวไข่มุก)	=	80,000 บาท

งบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position) ตามคำนิยามในกรอบแนวคิดสำหรับรายงานทางการเงิน หมายถึง งบที่แสดงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงินคือ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ

งบแสดงฐานะการเงินในที่นี้จะกล่าวเพียงพื้นฐานเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสัมพันธ์ของสมการบัญชีและเพื่อให้การเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าและการบันทึกรายการค้าได้ง่ายขึ้น ส่วนการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

แนวคิดในการจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน

ในการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินในเบื้องต้นนี้ จะนำเสนอวิธีการทำด้วยแบบฟอร์ม ง่ายๆ คล้ายตัว T (ในที่นี้เรียกว่าแบบตัว T หรืออาจเรียกว่าแบบบัญชี) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายและสะดวกในการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์รายการค้าในหน่วยต่อไป แบบฟอร์มจะประกอบด้วย 2 ด้าน ด้านซ้ายมือเรียกว่าด้านเดบิต (Debit ใช้ตัวย่อว่า Dr.) ประกอบด้วยรายการสินทรัพย์ด้านขวามือเรียกว่าด้านเครดิต (Credit ใช้ตัวย่อว่า Cr.) ประกอบด้วยรายการหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสมการบัญชีที่ว่า **สินทรัพย์ = หนี้สิน+ส่วนของผู้ถือหุ้น**

สินทรัพย์	หนี้สิน + ส่วนของผู้ถือหุ้น
การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้	
1. เขียนหัวงบ ซึ่งประกอบด้วย ชื่อบุคคล/กิจการ คำว่างบแสดงฐานะการเงิน และวันที่จัดทำงบแสดงฐานะการเงิน (เขียนรายการละเอียด)	
2. นำรายการไปแสดงให้ตรงกับด้านที่กำหนด ในเบื้องต้นอาจไม่ต้องแยกประเภทรายการ เพื่อให้การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินสะดวกและรวดเร็ว (ในกรณีที่ไม่ทราบส่วนของผู้ถือหุ้น ให้ใช้สมการบัญชีคำนวณหา)	
3. รวมยอดทั้งสองด้าน (จะต้องเท่ากันตามหลักสมการบัญชี)	

ตัวอย่างที่ 4

ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์และหนี้สินของห้องเสื้อทองหล่อ ซึ่งเป็นของนายทองหล่อ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 25X1

เงินสด	36,000	บาท
ลูกหนี้การค้า	13,500	บาท
วัสดุตัดเย็บ	6,500	บาท
อุปกรณ์ตัดเย็บ	84,000	บาท
เครื่องตกแต่ง	10,000	บาท
เจ้าหนี้การค้า	15,000	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาว	45,000	บาท
ทุน-นายทองหล่อ	90,000	บาท

ให้ทำ งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 25X1

ขั้นตอนในการทำมีดังนี้

1. เขียนหัวงบ
2. นำรายการสินทรัพย์ 5 รายการ เรียงตามลำดับความเสี่ยง (เงินสด ลูกหนี้การค้า วัสดุตัดเย็บ อุปกรณ์ตัดเย็บและเครื่องตกแต่ง) ไปแสดงทางด้านเดบิต

3. นำรายการหนี้สิน 2 รายการ เรียงตามลำดับความเสี่ยง (เจ้าหนี้การค้า และเงินกู้ยืมระยะยาว) และส่วนของเจ้าของ 1 รายการ (ทุน - นายทองหล่อ) ไปแสดงทางด้านเครดิต
4. รวมยอดและเขียนให้อยู่บรรทัดเดียวกัน

ห้องเสื้อทองหล่อ

งบแสดงฐานะการเงิน

วันที่ 31 พฤษภาคม 25X1

สินทรัพย์			หนี้สินและส่วนของเจ้าของ		
เงินสด	36,000	-	หนี้สิน		
ลูกหนี้การค้า	13,500	-	เจ้าหนี้การค้า	15,000	-
วัสดุตัดเย็บ	6,500	-	เงินกู้ยืมระยะยาว	45,000	-
อุปกรณ์ตัดเย็บ	84,000	-	ส่วนของเจ้าของ		
เครื่องตกแต่ง	10,000	-	ทุน-นายทองหล่อ	90,000	-
	150,000	-		150,000	-

ตัวอย่างที่ 5

ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์และหนี้สินของร้านसानฝันบริการ ซึ่งเป็นของนายसानฝัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1

เงินสด	6,000	บาท
รถจักรยานยนต์	22,000	บาท
เครื่องคอมพิวเตอร์	25,000	บาท
เจ้าหนี้การค้า	13,000	บาท

ให้ทำ 1. แทนค่าในสมการบัญชี
2. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1

1. แทนค่าในสมการบัญชี

สินทรัพย์	=	หนี้สิน + ทุน
6,000 + 22,000 + 25,000	=	13,000 + ทุน
ส่วนของเจ้าของ	=	53,000 - 13,000
ส่วนของเจ้าของ	=	40,000
ทุน - นายसानฝัน	=	40,000 บาท
แทนค่าในสมการบัญชี		
สินทรัพย์	=	หนี้สิน + ทุน
53,000	=	13,000 + 40,000
53,000	=	53,000

2.งบแสดงฐานะการเงิน

ร้านสานฝันบริการ
 งบแสดงฐานะการเงิน
 วันที่ 31 ธันวาคม 25X1

สินทรัพย์			หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เงินสด	6,000	-	หนี้สิน		
รถจักรยานยนต์	22,000	-	เจ้าหนี้การค้า	13,000	-
เครื่องคอมพิวเตอร์	25,000	-	ส่วนของผู้ถือหุ้น		
			ทุน-นายสานฝัน	40,000	-
	53,000	-		53,000	-

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
เรื่อง มารู้อัจฉินทรัพย์สินดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ

จำนวน 10 ข้อ

เวลา 15 นาที

จงทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดหมายถึงสินทรัพย์ดิจิทัล

- ก. รถยนต์
- ข. คอมพิวเตอร์
- ค. โทรศัพท์เคลื่อนที่
- ง. เงินลงทุนคริปโท

2. ข้อใดหมายถึงหนี้สินไม่หมุนเวียน

- ก. เงินกู้
- ข. เจ้าหนี้การค้า
- ค. เงินกู้ยืมระยะสั้น
- ง. เงินเบิกเกินบัญชี

จากโจทย์ต่อไปนี้ จงตอบคำถามข้อ 3-5

นางสาวน้ำตาล มีเงินสด 1,200 บาท พัดลมปรับอากาศ 1 ตัว มูลค่า 2,200 บาท และรถจักรยานยนต์ 1 คัน มูลค่า 36,500 บาท ซึ่งซื้อโดยวิธีผ่อนชำระ 4 งวด ดอกเบี้ย 0% ขณะนี้ผ่อนไปแล้ว 1 งวด

3. นางสาวน้ำตาลสินทรัพย์เท่ากับเท่าใด

- ก. 3,400 บาท
- ข. 12,525 บาท
- ค. 30,775 บาท
- ง. 39,900 บาท

4. นางสาวน้ำตาลมีหนี้สินเท่ากับเท่าใด

- ก. 27,375 บาท
- ข. 30,775 บาท
- ค. 36,500 บาท
- ง. 39,900 บาท

5. ทุน-นางสาวน้ำตาลเท่ากับเท่าใด

- ก. 1,200 บาท
- ข. 9,125 บาท
- ค. 12,525 บาท
- ง. 27,375 บาท

6. ข้อใดคือสมการบัญชี

- ก. สินทรัพย์ = หนี้สิน - ส่วนของเจ้าของ
 ข. **สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ**
 ค. ส่วนของเจ้าของ = สินทรัพย์ + หนี้สิน
 ง. หนี้สิน = สินทรัพย์ + ส่วนของเจ้าของ

จากงบแสดงฐานะการเงินต่อไปนี้ จงตอบคำถามข้อ 7-9

หมีกคาร์เร็นท์

งบแสดงฐานะการเงิน
วันที่ 30 มิถุนายน 25X1

สินทรัพย์			หนี้สินและส่วนของเจ้าของ		
เงินสด	36,000	-	หนี้สิน		
เงินคริปโท	550,000	-	เจ้าหนี้การค้า	484,000	-
ลูกหนี้การค้า	42,500	-	เงินกู้	1,200,000	-
รถยนต์	2,500,000	-	ทุน		-
อุปกรณ์สำนักงาน	55,500	-	ทุน-นายหมีก	1,500,000	-
	3,184,000	-		3,184,000	-

7. กิจการมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวนเท่าใด

- ก. 628,500 บาท
 ข. 2,500,000 บาท
 ค. **2,555,500 บาท**
 ง. 3,184,000 บาท

8. กิจการมีหนี้สินทั้งสิ้นเท่ากับเท่าใด

- ก. 484,000 บาท
 ข. 1,200,000 บาท
 ค. **1,684,000 บาท**
 ง. ไม่สามารถคำนวณได้

9. ทุน-นายหมีกจำนวน 1,500,000 บาท คำนวณได้อย่างไร

- ก. **ส่วนของเจ้าของ = สินทรัพย์ - หนี้สิน**
 ข. ส่วนของเจ้าของ = สินทรัพย์ + หนี้สิน
 ค. ส่วนของเจ้าของ = หนี้สิน - สินทรัพย์
 ง. ส่วนของเจ้าของ = สินทรัพย์

10. ถ้ากิจการมีรายการสินทรัพย์และหนี้สินดังนี้ เงินสด 67,000 บาท เครื่องเสียง 33,000 บาท รถกระบะ 420,000 บาท เงินกู้ 120,000 บาท ยอดรวมของสินทรัพย์หรือหนี้สินและทุนจะเป็นเท่าใด
- ก. 100,000 บาท
 - ข. 120,000 บาท
 - ค. 400,000 บาท
 - ง. 520,000 บาท

ใบกิจกรรมกลุ่ม

เรื่อง มาตรฐานสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ

คำชี้แจง จากรายการต่อไปนี้ จงพิจารณาว่ารายการใดเป็นสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ

ลำดับ	รายการ	สินทรัพย์	หนี้สิน	ส่วนของผู้ถือหุ้น
1	เงินสด			
2	ถอนใช้ส่วนตัว			
3	ที่ดิน			
4	ตัวเงินจ่าย			
5	วัสดุสำนักงาน			
6	ลูกหนี้			
7	เงินเบิกเกินบัญชี			
8	เจ้าหนี้			
9	ทุน-เจ้าของกิจการ			
10	เครื่องใช้สำนักงาน			

คำชี้แจง จากรายการต่อไปนี้ ให้ระบุว่ารายการใดเป็น สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น โดยกำหนดให้ A แทนสินทรัพย์ L แทนหนี้สิน และ OE แทนส่วนของผู้ถือหุ้น

ลำดับ	รายการ	A / L / OE
1	เงินกู้จำนอง	
2	Bitcoin	
3	กาดม้น้ำไฟฟ้า	
4	คอนโดมิเนียม	
5	อาคารพาณิชย์	
6	เครื่องทำน้ำอุ่น	
7	เช็คธนาคารรับลงวันที่ล่วงหน้า	
8	เช็คธนาคารจ่ายลงวันที่ล่วงหน้า	
9	ทุน-สมศรี	
10	สลากออมสิน	

คำชี้แจง จงใช้สมการบัญชี สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ คำนวณตัวเลขที่เว้นว่างไว้

ลำดับ	สินทรัพย์	หนี้สิน	ส่วนของเจ้าของ
1	20,500	1,500	
2	35,000		28,000
3		54,000	166,000
4	150,000	32,000	
5	250,000	0	
6		33,000	317,000
7	1,009,000	69,000	
8	750,000		720,000
9	555,000	5,000	
10		0	980,000

คำชี้แจง จากงบแสดงฐานะการเงินต่อไปนี้ ให้เติมค่าหรือข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

สวดยิวตี้

งบแสดงฐานะการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 25X1

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของเจ้าของ		
เงินสด	3,500	- หนี้สิน		
เงินคริปโท	8,400	- เจ้าหนี้-แฟนเพื่อน	3,000	-
ลูกหนี้-น้องสาวแฟน	2,000	- ส่วนของเจ้าของ		
รถจักรยาน	3,600	- ทุน-นางสาวสวดยิวตี้	264,500	-
อาคารชุด	250,000			
	267,500		267,500	-

1. งบแสดงฐานะการเงินนี้ทำขึ้นเมื่อวันที่.....
2. กิจการมีสินทรัพย์จำนวน..... บาท
3. กิจการมีหนี้สินจำนวน..... บาท
4. ผู้เป็นเจ้าของกิจการคือ
5. ส่วนของเจ้าของเท่ากับ..... บาท

ใบงานที่ 1

เรื่อง มารู้อัจฉินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) กันเถอะ

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์และหนี้สินของนายพานทองเทียม เมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1

เงินสด	4,000	บาท
เงินคริปโท	25,000	บาท
กล้องดิจิทัล	12,000	บาท
เจ้าหนี้-คุณยาย	10,000	บาท
เจ้าหนี้-บริษัท นีออน (ประเทศไทย) จำกัด	3,500	บาท

ให้ทำ 1. คำนวณสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ นายพานทองเทียม
2. แทนค่าในสมการบัญชี

1. คำนวณสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ของนายพานทองเทียม

.....

.....

2. แทนค่าในสมการบัญชี

.....

.....

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์และหนี้สินของนางสาวต๋อยน้อย เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 25X1

เงินสด	3,500	บาท
เงินคริปโท	6,000	บาท
โทรศัพท์เคลื่อนที่	15,000	บาท
รถยนต์	450,000	บาท
ค่าเช่าคอนโดมิเนียมค้ำจ่าย	7,000	บาท
ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ค้ำจ่าย	1,070	บาท

ให้ทำ 1. คำนวณสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ ของนางสาวต๋อยน้อย
2. แทนค่าในสมการบัญชี
3. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มิถุนายน 25X1

1. คำนวณสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ของนางสาวต๋อยน้อย

.....

.....

2. แทนค่าในสมการบัญชี

.....

.....

.....

3. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มิถุนายน 25X1

.....

.....

.....

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
		หนี้สิน		-
		ส่วนของผู้ถือหุ้น		-

The seal of Songkhla Rajabhat University is a circular emblem. It features a central tiered stupa with a flame-like top, set against a background of radiating lines. Below the stupa is a circular medallion containing a caduceus symbol. The entire emblem is surrounded by a circular border with the university's name in Thai script at the top and 'SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY' in English at the bottom.

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล
สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ก่อนเรียน - หลังเรียน)

.....
คำชี้แจง : แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชี สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (●) ในช่องคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ดังนี้

จากโจทย์ต่อไปนี้ จงตอบคำถามข้อ 1-3

นางสาวน้ำตาล มีเงินสด 1,200 บาท พัฒลมปรับอากาศ 1 ตัว มูลค่า 2,200 บาท และรถจักรยานยนต์ 1 คัน มูลค่า 36,500 บาท ซึ่งซื้อโดยวิธีผ่อนชำระ 4 งวด ดอกเบี้ย 0% ขณะนี้ผ่อนไปแล้ว 1 งวด

1. นางสาวน้ำตาลมีสินทรัพย์เท่ากับเท่าใด

ก. 3,400 บาท	ค. 30,775 บาท
ข. 12,525 บาท	ง. 39,900 บาท
2. นางสาวน้ำตาลมีหนี้สินเท่ากับเท่าใด

ก. 27,375 บาท	ค. 36,500 บาท
ข. 30,775 บาท	ง. 39,900 บาท
3. ทุน-นางสาวน้ำตาลเท่ากับเท่าใด

ก. 1,200 บาท	ค. 12,525 บาท
ข. 9,125 บาท	ง. 27,375 บาท
4. ข้อใดคือสมการบัญชี

ก. สินทรัพย์ = หนี้สิน - ส่วนของเจ้าของ	
ข. สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ	
ค. ส่วนของเจ้าของ = สินทรัพย์ + หนี้สิน	
ง. หนี้สิน = สินทรัพย์ + ส่วนของเจ้าของ	
5. ข้อใดคือเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในกิจการ

ก. ใบแจ้งหนี้	ค. ใบกำกับภาษี
ข. ใบเบิกวัสดุ	ง. ใบเสร็จรับเงิน
6. ข้อใดเป็นรายการค้า

ก. ต้อนรับลูกค้า	
ข. จัดตกแต่งร้านค้า	
ค. แจกใบปลิวโฆษณาบริการต่างๆ ให้ลูกค้า	
ง. พาลูกค้าไปรับประทานอาหารชำระด้วยบัตรเครดิต	

15. รายการซื้อเครื่องซักผ้าราคา 15,900 บาท แบ่งชำระ 6งวด ในวันนี้จ่ายงวดแรกจะบันทึกรายการอย่างไร

ก. เดบิต อุปกรณ์สำนักงาน	2,650	
เครดิต เงินสด		2,650
ข. เดบิต อุปกรณ์สำนักงาน	13,250	
เครดิต เจ้าหนี้การค้า		13,250
ค. เดบิต อุปกรณ์สำนักงาน	15,900	
เครดิต เจ้าหนี้การค้า		15,900
ง. เดบิต อุปกรณ์สำนักงาน	15,900	
เครดิต เงินสด		2,650
เจ้าหนี้การค้า		13,250

16. ส่งบิลไปเรียกเก็บเงินค่าบริการล้าง-อัดฉีดรถยนต์จำนวน 5 คันจากลูกค้าเป็นเงิน 1,750 บาท ลูกค้าชำระให้เพียง 500 บาท จะบันทึกรายการอย่างไร

ก. เดบิต เงินสด	1,750	
เครดิต รายได้ค่าบริการ		1,750
ข. เดบิต ลูกหนี้การค้า	1,750	
เครดิต รายได้ค่าบริการ		1,750
ค. เดบิต เงินสด	500	
ลูกหนี้การค้า	1,250	
เครดิต รายได้ค่าบริการ		1,750
ง. เดบิต ลูกหนี้การค้า	1,250	
เครดิต รายได้ค่าบริการ		1,250

17. ข้อใดคือบัญชีที่ไม่จัดอยู่ในหมวด 2 หนังสือ

- ก. เงินกู้ระยะสั้น
- ข. เงินฝากธนาคาร
- ค. เงินเบิกเกินบัญชี
- ง. เงินกู้ยืมระยะยาว

18. บัญชีคุมยอดในข้อใดไม่จำเป็นต้องมีบัญชีแยกประเภทย่อย

- ก. รถบรรทุก
- ข. ลูกหนี้การค้า
- ค. เจ้าหนี้การค้า
- ง. สินค้า/วัตถุดิบ

จากรายการในบัญชีแยกประเภททั่วไปบางส่วนต่อไปนี้ จงตอบคำถามข้อ 19-20

บัญชีเงินสด

เลขที่ 101

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
เม.ย.	1	ทุน-สมศรี	ร.ว.1	32,000	-	เม.ย.	2	วัสดุสิ้นเปลือง	ร.ว.1	8,500	-
	8	รายได้ค่าเช่า	ร.ว.1	5,000	-		15	ค่าซ่อมบ้าน	ร.ว.1	2,500	-
	25	ลูกหนี้การค้า	ร.ว.2	1,000	-		22	ค่าโฆษณา	ร.ว.2	500	-
							28	ค่าเบี้ยประกัน	ร.ว.2	3,500	-
								อค์คิภัย			
							30	เงินเดือน	ร.ว.3	7,000	-

บัญชีลูกหนี้การค้า

เลขที่ 102

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
เม.ย.	16	รายได้ค่าเช่า	ร.ว.1	8,000	-	เม.ย.	25	เงินสด	ร.ว.2	1,000	-
											-

19. รายการในสมุดรายวันทั่วไปที่ใช้บันทึกรายการมีจำนวนหน้าทั้งสิ้นเท่าใด

- ก. 1 หน้า
- ข. 2 หน้า
- ค. 3 หน้า
- ง. 4 หน้า

20. กิจการดำเนินธุรกิจประเภทอะไร

- ก. ให้บริการ
- ข. ทำโฆษณา
- ค. ให้เช่าบ้าน
- ง. จำหน่ายสินค้า

21. เหตุใดจึงนิยมใช้ดินสอหายอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไป

- ก. หาง่าย
- ข. ราคาถูก
- ค. แก้ไขได้ง่าย ไม่สกปรก
- ง. พ.ร.บ.การบัญชีกำหนดไว้

22. ข้อใดคือจุดประสงค์ในการทำงานทดลอง

- ก. เพื่อเช็กลูกยอดคงเหลือ
- ข. เพื่อเตรียมจัดทำงบการเงิน
- ค. เพื่อหายอดรวมของบัญชีแยกประเภททั่วไป
- ง. เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่

จากข้อมูลต่อไปนี้ ให้ตอบคำถามข้อ 23-24

ต่อไปนี้ เป็นบัญชีแยกประเภทของกิตติบริการ ระหว่างเดือนมีนาคม 25X1

บัญชีเงินสด

เลขที่ 101

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	1	ยอดยกมา	/	185,000	-	มี.ค.	2	วัสดุสำนักงาน	ร.ว.1	2,100	-
	6	รายได้ค่าบริการ	ร.ว.1	15,400	-		3	ยานพาหนะ	ร.ว.1	50,000	-
	20	รายได้ค่าบริการ	ร.ว.2	21,800	-		11	ค่าซ่อมแซมฯ	ร.ว.1	6,300	-
	28	เครื่องตกแต่ง	ร.ว.2	25,500	-		12	ถอนใช้ส่วนตัว	ร.ว.1	7,500	-
	29	ลูกหนี้การค้า	ร.ว.2	12,000	-			นายกิตติ	ร.ว.1		
							16	ค่าเช่าร้าน	ร.ว.1	18,000	-
							27	ค่าสาธารณูปโภค	ร.ว.2	2,850	-
							30	เงินกู้	ร.ว.2	7,200	-
								ดอกเบี้ยจ่าย	ร.ว.2	3,800	-
							31	เงินเดือน	ร.ว.2	14,000	-

บัญชีลูกหนี้การค้า

เลขที่ 103

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	24	รายได้ค่าบริการ	ร.ว.2	18,000	-	มี.ค.	29	เงินสด	ร.ว.2	12,000	-

บัญชีวัสดุสำนักงาน

เลขที่ 105

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	1	ยอดยกมา	/	19,500	-						
	2	เงินสด	ร.ว.1	2,100	-						

บัญชีอุปกรณ์สำนักงาน

เลขที่ 111

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	1	ยอดยกมา	/	280,000	-						
	5	เจ้าหนี้การค้า	ร.ว.1	39,000	-						

บัญชีเครื่องตกแต่ง

เลขที่ 113

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	1	ยอดยกมา	/	31,000	-	มี.ค.	28	เงินสด	ร.ว.2	25,500	-
								ขาดทุน	ร.ว.2	5,500	-

บัญชียานพาหนะ

เลขที่ 115

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	1	ยอดยกมา	/	325,000	-						
	3	เงินสด	ร.ว.1	50,000	-						
		เจ้าหนี้การค้า	ร.ว.1	200,000	-						

บัญชีเจ้าหนี้การค้า

เลขที่ 201

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						มี.ค	3	ยานพาหนะ	ร.ว.1	200,000	-
							5	อุปกรณ์	ร.ว.1	39,000	-
								สำนักงาน			

บัญชีเงินกู้

เลขที่ 211

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	30	เงินสด	ร.ว.2	7,200	-	มี.ค	1	ยอดยกมา	/	300,000	-

บัญชีทุน-นายกิตติ

เลขที่ 301

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						มี.ค	1	ยอดยกมา	/	540,500	-

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว-นายกิตติ

เลขที่ 302

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	12	เงินสด	ร.ว.2	7,500	-						

บัญชีรายได้ค่าบริการ

เลขที่ 401

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						มี.ค	6	เงินสด	ร.ว.1	15,400	-
							20	เงินสด	ร.ว.2	21,800	-
							24	ลูกหนี้การค้า	ร.ว.2	18,000	-

บัญชีซ่อมแซมและบำรุงรักษายานพาหนะ

เลขที่ 501

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	11	เงินสด	ร.ว.1	6,300	-						

บัญชีค่าเช่าร้าน

เลขที่ 502

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	15	เงินสด	ร.ว.1	18,000	-						

บัญชีค่าสาธารณูปโภค

เลขที่ 503

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	27	เงินสด	ร.ว.2	2,850	-						

บัญชีดอกเบี้ยจ่าย

เลขที่ 504

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	30	เงินสด	ร.ว.2	3,800	-						

บัญชีเงินเดือน

เลขที่ 505

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	31	เงินสด	ร.ว.2	14,000	-						

บัญชีขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์

เลขที่ 506

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
มี.ค.	28	เครื่องตกแต่ง	ร.ว.2	5,500	-						

23. บัญชีในข้อใดมียอดคงเหลือเป็นศูนย์ (ไม่มียอดคงเหลือ)

- ก. ยานพาหนะ
- ข. เครื่องตกแต่ง
- ค. เจ้าหนี้การค้า
- ง. อุปกรณ์สำนักงาน

24. บัญชีที่มียอดคงเหลือปกติเดบิต (ยอดคงเหลืออยู่ด้านเดบิต) มีกี่บัญชี

- ก. 9 บัญชี
- ข. 10 บัญชี
- ค. 11 บัญชี
- ง. 12 บัญชี

25. การเข้าใช้งานระบบ DBD e-Filing ต้องเข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ใด

- ก. www.rd.com
- ข. www.rd.go.th
- ค. www.dbd.com
- ง. www.dbd.go.th

26. ในการเตรียมข้อมูลแบบออนไลน์ สำหรับการยื่นงบการเงิน ชั้นของการดาวน์โหลดไฟล์ หากกิจการสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี วันที่ 31 ธันวาคม 2566 จะต้องระบุรอบระยะเวลาอย่างไร

- ก. 1 ธันวาคม 2565 - 31 ธันวาคม 2566
- ข. 1 มกราคม 2565 - 31 ธันวาคม 2566
- ค. 1 ธันวาคม 2566 - 31 ธันวาคม 2566
- ง. 1 มกราคม 2566 - 31 ธันวาคม 2566

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทาง
บัญชีในยุคดิจิทัล โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

**แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจและนำไปใช้ในงานวิจัย

2. แบบสอบถามความพึงพอใจ มีจำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถาม และตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะ

3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อเดียว โดยมีค่าระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.ด้านเนื้อหา						
1.1	นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล					
1.2	เนื้อหาในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เหมาะสมกับระยะเวลา					
1.3	เนื้อหามีความน่าสนใจสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นได้					
2.ด้านการจัดการเรียนการสอน						
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น					
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการกลุ่มและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
2.3	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติ					
3. ด้านการวัดและประเมินผล						
3.1	ครูแจ้งแนวทางการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า					
3.2	กิจกรรมในชั้นประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาสอดคล้องกับสิ่งที่ได้เรียนรู้					
3.3	ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม					
3.4	ครูแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 9 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 1 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ความเหมาะสม
	1	2	3			
1. สารระสำคัญมีความถูกต้องชัดเจน	5	4	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
2. สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสมรรถนะประจำหน่วย	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
4. สารการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเอส ที เอ ดี	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3	5	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
7. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	5	4	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
9. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสมรรถนะประจำแผนการจัดกิจกรรม	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	37	41	45	123	4.56	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 10 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่องทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ความเหมาะสม
	1	2	3			
1. สารระสำคัญมีความถูกต้องชัดเจน	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
2. สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสมรรถนะประจำหน่วย	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
4. สารการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเอส ที เอ ดี	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	4	3	5	12	4.00	เหมาะสมมาก
9. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสมรรถนะประจำแผนการจัดกิจกรรม	3	5	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
รวม	36	43	45	124	4.59	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 11 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่องทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ความเหมาะสม
	1	2	3			
1. สารระสำคัญมีความถูกต้องชัดเจน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
2. สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสมรรถนะประจำหน่วย	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
4. สารการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเอส ที เอ ดี	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
9. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสมรรถนะประจำแผนการจัดกิจกรรม	3	5	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
รวม	35	44	45	124	4.59	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 12 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 4 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่องทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ความเหมาะสม
	1	2	3			
1. สารระสำคัญมีความถูกต้องชัดเจน	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
2. สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสมรรถนะประจำหน่วย	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
4. สารการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเอส ที เอ ดี	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
9. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสมรรถนะประจำแผนการจัดกิจกรรม	3	5	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
รวม	36	44	45	125	4.63	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 13 สรุปผลการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมที่ 5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่องทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ความเหมาะสม
	1	2	3			
1. สารระสำคัญมีความถูกต้องชัดเจน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
2. สารการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสมรรถนะประจำหน่วย	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
4. สารการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเอส ที เอ ดี	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4	5	5	14	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	4	3	5	12	4.00	เหมาะสมมาก
9. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสมรรถนะประจำแผนการจัดกิจกรรม	3	5	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
รวม	36	43	45	124	4.59	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 14 สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3	4	5
1. สาระสำคัญมีความถูกต้องชัดเจน	4.67	5.00	4.67	5.00	4.67
2. สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสมรรถนะประจำหน่วย	4.33	4.67	4.67	4.67	5.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67
4. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.33	4.67	4.67	4.67	4.67
5. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเอส ที เอ ดี	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	4.67	4.67	4.67	4.67
7. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	4.67	4.00	4.33	4.33	4.00
9. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสมรรถนะประจำแผนการจัดการกิจกรรม	4.67	4.33	4.33	4.33	4.33
\bar{X}	4.56	4.59	4.59	4.63	4.59
SD	0.17	0.28	0.15	0.20	0.28
ความเหมาะสม	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด

สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับแผนการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัลโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ดังนี้ แผนการจัดการกิจกรรมที่ 1 ($\bar{X} = 4.56$, SD = 0.17) มีความเหมาะสมมากที่สุด แผนการจัดการกิจกรรมที่ 2 ($\bar{X} = 4.59$, SD = 0.28) มีความเหมาะสมมากที่สุด แผนการจัดการกิจกรรมที่ 3 ($\bar{X} = 4.59$, SD = 0.15) มีความเหมาะสมมากที่สุด แผนการจัดการกิจกรรมที่ 4 ($\bar{X} = 4.63$, SD = 0.20) มีความเหมาะสมมากที่สุด แผนการจัดการกิจกรรมที่ 5 ($\bar{X} = 4.59$, SD = 0.28) มีความเหมาะสมมากที่สุด

ดังนั้น แผนการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัลโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.59 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ทุกแผนมีคุณภาพนำไปใช้ได้

ตาราง 15 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับสมรรถนะประจำ
แผนการจัดกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (n=3)

คำถามข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
2	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
3	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
4	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
5	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
6	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
7	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
8	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
9	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
10	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
11	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
12	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
13	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
14	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
15	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
16	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
17	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
18	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
19	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
20	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
21	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
22	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
23	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
24	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
25	0	0	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
26	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
27	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
28	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
29	0	1	1	2	0.67	สอดคล้อง
30	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

ตาราง 15 (ต่อ)

คำถามข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ผลการวิเคราะห์
	1	2	3			
31	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
32	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
33	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
34	0	0	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
35	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
36	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
37	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
38	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
39	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
40	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
41	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
42	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
43	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
44	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
45	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
46	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
47	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
48	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
49	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
50	1	0	1	2	0.67	สอดคล้อง
51	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
52	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
53	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
54	0	0	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
55	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
56	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
57	1	-1	1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
58	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
59	1	1	1	3	1	สอดคล้อง
60	1	1	1	3	1	สอดคล้อง

ตาราง 16 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบความพึงพอใจ เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีใน ยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (n=3)

ลำดับ ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ผลการ วิเคราะห์
		1	2	3			
1. ด้านเนื้อหา							
1.1	นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับทักษะ พื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1.2	เนื้อหาในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เหมาะสมกับระยะเวลา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
1.3	เนื้อหามีความน่าสนใจสามารถปรับ ประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน							
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการ กลุ่มและให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.3	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3. ด้านการวัดและประเมินผล							
3.1	ครูแจ้งแนวทางการวัดและ ประเมินผลให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.2	กิจกรรมในชั้นประเมินผลครอบคลุม เนื้อหาสอดคล้องกับสิ่งที่ได้เรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.3	ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้เป็น รายบุคคลและรายกลุ่ม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.4	ครูแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียน ทราบทุกครั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	รวม	10	10	10	30	1	ใช้ได้

ตาราง 17 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	อำนาจจำแนก (r)	ผลการคัดเลือก	คัดเลือกเป็นข้อที่
1	0.50	0.50	ไม่นำมาใช้	
2	0.44	0.38	ไม่นำมาใช้	
3	0.63	0.25	นำมาใช้	1
4	0.38	0.50	นำมาใช้	2
5	0.56	0.63	นำมาใช้	3
6	0.75	0.25	นำมาใช้	4
7	0.63	0.75	ไม่นำมาใช้	
8	0.88	0.25	ไม่นำมาใช้	
9	0.38	0.50	ไม่นำมาใช้	
10	0.63	0.75	ไม่นำมาใช้	
11	0.63	0.75	นำมาใช้	5
12	0.56	-0.38	ไม่นำมาใช้	
13	0.56	0.63	ไม่นำมาใช้	
14	0.56	0.88	นำมาใช้	6
15	0.81	0.38	ไม่นำมาใช้	
16	0.63	0.50	นำมาใช้	7
17	0.63	0.50	นำมาใช้	8
18	0.56	0.63	นำมาใช้	9
19	0.56	0.63	นำมาใช้	10
20	0.19	-0.13	ไม่นำมาใช้	
21	0.31	0.38	นำมาใช้	11
22	0.75	0.25	ไม่นำมาใช้	
23	0.75	0.50	นำมาใช้	12
24	0.56	0.63	นำมาใช้	13
25	0.94	-0.13	ไม่นำมาใช้	
26	0.19	-0.13	ไม่นำมาใช้	
27	0.44	0.13	ไม่นำมาใช้	
28	0.56	0.63	นำมาใช้	14
29	0.69	0.63	นำมาใช้	15
30	0.75	0.50	นำมาใช้	16
31	0.69	0.63	นำมาใช้	17
32	0.44	-0.38	ไม่นำมาใช้	

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	อำนาจจำแนก (r)	ผลการคัดเลือก	คัดเลือกเป็นข้อที่
33	0.56	0.63	นำมาใช้	18
34	0.25	-0.50	ไม่นำมาใช้	
35	0.69	0.38	ไม่นำมาใช้	
36	0.56	0.13	ไม่นำมาใช้	
37	0.56	0.38	นำมาใช้	19
38	0.81	0.13	ไม่นำมาใช้	
39	0.56	0.63	นำมาใช้	20
40	0.31	-0.38	ไม่นำมาใช้	
41	0.75	0.50	นำมาใช้	21
42	0.44	0.88	ไม่นำมาใช้	
43	0.63	0.50	ไม่นำมาใช้	
44	0.31	-0.38	ไม่นำมาใช้	
45	0.31	0.13	ไม่นำมาใช้	
46	0.56	0.63	นำมาใช้	22
47	0.88	0.25	ไม่นำมาใช้	
48	0.13	0.00	ไม่นำมาใช้	
49	0.69	0.63	นำมาใช้	23
50	0.50	0.75	นำมาใช้	24
51	0.88	0.25	ไม่นำมาใช้	
52	0.69	0.63	นำมาใช้	25
53	0.75	0.50	นำมาใช้	26
54	0.94	0.13	ไม่นำมาใช้	
55	0.56	0.63	นำมาใช้	27
56	0.88	0.25	ไม่นำมาใช้	
57	0.63	0.00	ไม่นำมาใช้	
58	0.56	0.88	นำมาใช้	28
59	0.63	0.75	นำมาใช้	29
60	0.56	0.63	นำมาใช้	30

ตาราง 18 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.909	30

ตาราง 19 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.792	10

ตาราง 20 ค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางบัญชีในยุคดิจิทัล โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เอส ที เอ ดี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

เลขที่	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
	คะแนน (30)	คะแนนร้อยละ (100)	คะแนน (30)	คะแนนร้อยละ (100)
1	11	36.67	21	70.00
2	9	30.00	22	73.33
3	14	46.67	24	80.00
4	11	36.67	27	90.00
5	15	50.00	25	83.33
6	16	53.33	26	86.67
7	13	43.33	23	76.67
8	17	56.67	28	93.33
9	12	40.00	25	83.33
10	15	50.00	23	76.67
11	8	26.67	20	66.67
12	12	40.00	22	73.33
13	13	43.33	26	86.67
14	17	56.67	24	80.00
15	16	53.33	22	73.33
16	13	43.33	26	86.67
17	14	46.67	28	93.33
18	8	26.67	20	66.67
19	10	33.33	27	90.00
20	19	63.33	29	96.67
\bar{X}	13.15	43.83	24.40	81.33
SD	3.00	-	2.65	

จากตาราง 20 พบว่า โดยรวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 13.15 คะแนน หลังเรียนเท่ากับ 24.40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 43.83 และร้อยละ 81.33 ตามลำดับ โดยก่อนเรียนมีคะแนนระหว่าง 8 ถึง 19 หรือร้อยละ 26.67 ถึง 63.33 หลังเรียนมีคะแนนอยู่ระหว่าง 20 ถึง 29 คะแนน หรือร้อยละ 66.67 ถึง 96.67